

Fred Forsell är årets journalist

NYHETER. Nyans krönikör Fred Forsell blev i går kväll utsedd till årets journalist på Åland.
– Först trodde jag att det var någon som drev med mig när de ringde och berättade att jag var nominerad.
I dag är han dessutom tillbaka i tidningen efter en paus. SIDAN 4

Över tusen jobbar för demokratin

Nyan har hela listan

NYHETER. Är du nyfiken på vem som sitter i kommunfullmäktige i Lemland? Vem som ensam tronar i Eckerös folkdräktsråd? Varför lilla Vårdö har nästan lika många platser i sina nämnder som Jomala?

Nyan publicerar kommunvis, med Mariehamn först ut, namnen på de runt 1.000 personer på Åland som har tagit chansen till medborgarinflytande.

Pamela Sjödahl (lib) är en av de

nya ledamöterna i Mariehamns socialnämnd och stadsfullmäktige. För henne är det självklart att försöka påverka samhället genom att jobba politiskt.

– Om man inte engagerar sig har man betydligt svårare att kritisera, säger hon.

Men arbetet tar mycket tid.

– Bara att läsa listorna tar säkert en fem-sex timmar i anspråk.

SIDAN 2-3

Krigsdramatik för 200 år sedan

REPORTAGE. Det har gått jämnt 200 år sedan 1808-09-års krig, det som också kallas Finska kriget, kom till Åland. Den 29 mars 1808 nådde de ryska trupperna den östligaste skärgården och följande dag besattes Brändöby av ryskt kavalleri. Om detta skriver **Jörgen Lundqvist** i en artikel i dagens tidning. Lundqvist berättar också om de övriga krigshändelserna på Åland och bonderesningen mot de ryska trupperna våren och sommaren 1808. Han kallar också kriget på Åland för "det glömda kriget". SIDAN 12-13

Krig. August Malmströms dramatiska målning av de svenska truppernas reträtt över isen på Ålands hav i mars 1809. Bilden ur Martin Hårdstedts bok om kriget.

Fornminnesregistrering blir revynummer?

POLITIK. Kan debaclet om registrering av fornminnen platsa i Saltviksrevyn?

Den frågan ägnades faktiskt en tanke i lagtinget när man efter tre timmars debatt stött och blött landskapsregeringens första misslyckade

försök att förnya fornminnesregistret.

Men nu har landskapsregeringen svängt och det viktiga för markägarna på lagtingsläktaren i går och alla de andra, är att hela proceduren nu skall göras om. SIDAN 5

Kvalfylld lördag för åländska lag

SPORT. En lördag. Två sporter. Fyra lag. Så ser det ut när sportens superlördag i dag bjuder på två direkt avgörande matcher för BK NGD och Våscs herrar. De kvalar till division I respektive di-

vision II. Dessutom spelar Våscs damer för en kvalplats till division II i treans sista omgång. Glöm heller inte Jomalas volleydamer som inleder sin kvalserie till division I borta mot Säter. SIDAN 18

Sommartider, hej, hej!

NYHETER. I natt är det dags att säga välkommen till sommarhalvåret och att för 27:nde gången flytta fram klockan en timme. Härligt, tycker alla som njuter av att kvällarna blir ljusare och längre.

Men skall man tro de senaste forskningsrönen är detta med att ställa om klockan inte helt oproblematiskt.

Tre års studier av friska försökspersoner visar nämligen att övergången till sommartid stör dygnsrytmen så att söm-

nen påverkas. Försämrade sömnkvalitet kan i sin tur leda till en hel del både fysiska och psykiska problem. SIDAN 16

Hoppfull droppe. Trots att vädergudarna de senaste veckorna har gjort allt för att bevisa motsatsen går vi nu med stora kliv mot sommaren. Snödroppen får från och med i morgon ljusare kvällar. Foto: ERKKI SANTAMALA

kultur **8**

Lars Karlsson skriver musiken till en opera om Freden i Fredrikshamn 1809.

vin & mat **10**

Ella Grüssner Cromwell-Morgan fascinerar över luktsinnet.

på hugget **11**

– Ut i vårvärmen och fiska!
JOHAN BOMAN

trädgård **14**

Titte Törnroth-Sarkkinen skriver om stenarnas personligheter.

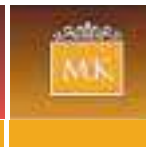

Joel Pettersson

Nu kan du bjuda på nätauktion dygnet runt!

www.mariehamnskonsthandel.com

Eker-Geust

MARIEHAMNS KONSTHANDEL

I demokratins tjänst

Vill du engagera dig i kommunpolitiken på Åland finns det gott om plats – hela 1.300 poster. Nya Åland kommer kommunvis att publicera lista efter lista över de ålänningar som jobbar aktivt med kommunala frågor: i demokratins tjänst.

Vad är det som lockar så många ålänningar till de kommunala förtroendeposterna? Ta Brändö som exempel. När kommunfullmäktige tillsatte biblioteks- och kulturnämnden ville fler vara med än det fanns lediga platser och nämnden utökades med en person.

Fullmäktige i Geta hade å andra sidan endast två ersättare under förra mandatperioden då så få ställde upp i kommunalvalet 2003.

I kommande tidningar kommer några av beslutsfattarna att berätta om vad som driver dem. Vi börjar med stadsfull-

mäktigeledamot **Pamela Sjö-dahl**, en av relativt få unga kvinnor i politiken.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax
tfn 528 455

Sammanställning:
MONICA FOGELSTRÖM

Stadsfullmäktigeledamot: Pamela Sjö-dahl

Pamela Sjö-dahl är ett av liberalernas stjärnskott i stadspolitiken. Blott 26 år gammal sitter hon med i stadsfullmäktige, socialnämnden och stipendiekommittén.

För två år sedan gick Pamela Sjö-dahl med i den liberala kvinnogruppen. I höstas ställde hon upp i valet och lyckades – utan någon egentlig valkampanj – samla en hel del röster.

– Jag fick 27 röster i lagtingsvalet och 50 i kommunalvalet, berättar hon.

Nu är en åtråvärd plats i stadsfullmäktige och den tunga socialnämnden hennes. Uppdragen tar mycket tid i anspråk. Den liberala gruppen samlas en kväll före fullmäktigesammanträdena, det är socialnämndsmöten varannan vecka och dessutom gäller det att vara insatt i de frågor som kommer upp.

– Bara att läsa listorna tar säkert en fem-sex timmar i anspråk.

Vågar fråga

Nyligen har fullmäktige fattat beslut om så skilda ämnen som principerna kring Ålandsvägens ombyggnad och stadens renoveringsstöd till bio Savoy. Pamela Sjö-dahl menar att det är viktigt att våga erkänna för sig själv att det är omöjligt att kunna allt från början.

– Om man inte frågar så lär man sig inte.

Bland gamla politikerrävar gäller det för politiker-nybörjaren att våga göra sin röst hörd. Hon tror att män är mer benägna att ta plats.

– De är vana att säga sin åsikt.

Sjö-dahl vill skapa en medvetenhet kring genusaspekten i de punkter som kommer upp på dagordningen.

– Att se jämställdhet som viktigt är ju självklart om man läste om ÅSUB:s rapport i tidningen för några veckor sedan – det är fortfarande väldigt löneskillna-

der mellan kvinnor och män. Kvinnors arbete ska värderas lika som männens. Dessutom är det galet att ”de kvinnliga sfärerna”, vård och omsorg, betalas så otroligt låga löner. Att arbeta med människor borde värderas högst.

Ingen pappersdrake

Klass och etiska frågor ligger henne också varmt om hjärtat. I landskapsregeringens kommitté med uppdrag att utarbeta ett ungdomspolitiskt program för Åland är Pamela Sjö-dahl suppleant.

– Politiker säger ju ofta att man vill lyssna på ungdomar och den här gången hoppas jag att de/vi gör det så att programmet inte blir en pappersdrake som samlar damm. För att få yngre med i politiken måste man ju ta dem på allvar så att de – och jag! – ser att man faktiskt kan påverka.

Högstadielärare

Samhällsintresset verkar vara en av byggstenarna i Pamela Sjö-dahls liv. Till yrket är hon lärare i historia, samhällskunskap och svenska. Inte sällan går diskussionerna heta på arbetsplatsen Övernäs högstadieskola. Bland kollegorna finns nämligen tre andra stadsfullmäktigeledamöter: **Igge Holmberg** (s), **Henrik Boström** (fs) och **Sune Alén** (lib).

2011 är det val igen. Pamela Sjö-dahl pratar om en lagtingsplats som drömyrket. Att kunna satsa på politiken på heltid.

– Om man inte engagerar sig har man betydligt svårare att kritisera.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax
tfn 528 455

Politiskt aktiv. Pamela Sjö-dahl (lib) är en av cirka 1.000 ålänningar som är engagerade i kommunpolitiken.

Foto: JONAS EDSVIK

Kuriosa/Kommunfullmäktige

Antalet kommunfullmäktigeledamöter på Åland är 209. 103

personer sitter i någon av de 16 kommunstyrelserna.

Förändringar i stadsstyrelsen

■ Vice ordföranden i stadsstyrelsen **Anna Jansson** (lib) flyttar till Lemland i höst.

Ersättaren **Hannele Vaitio** tar då hennes plats. Nyan har utan framgång sökt Jansson för en kommentar.

MARIEHAMN

Anna Janson: stadsstyrelsen

STADSFULLMÄKTIGE

Gunnar Jansson, ordförande
Tage Silander, viceordförande
Britt Lundberg
Pia Aarnio
Sune Alén
Ulla Andersson
Christian Beijar
Henrik Boström
Roger Eriksson
Tom Forsbom
Camilla Gunell
Siv Hallbäck
Birgitta Hermans
Igge Holmberg
Ted Häggblom
Lennart Isaksson
Roger Jansson
Rauli Lehtinen
Harriet Lindeman
Christian Nordas
Roger Nordlund
Tom Pussinen
Eva Ringwall
Anthonio Salminen
Pamela Sjödahl
Katrin Sjögren
Carl-Johan Wikström

STADSSTYRELSEN

Johan Ehn, ordförande
Anna Janson, viceordförande
Barbro Sundback
Karl-Johan Fogelström
Donny Isaksson
Nina Lindfors
Folke Sjölund

BYGGNADSNÄMNDEN

Lotta Wickström-Johansson, ordförande
Marita Karlsson, viceordförande
Victor Dahlén
Birger Dahlin
Monica Grunér
Åke Nylund

Irene Uhlin: nämndeman Ålands tingsrätt

Victoria Sundberg: skolnämnden

FRITIDSNÄMNDEN

Pia Aarnio, ordförande
Henrik Boström, viceordförande
Mats Granesäter
Ted Häggblom
Pia Karlsson
Bertel Sund
Ann-Lis Wickström

HAMN- OCH RÄDDNINGS-NÄMNDEN

Ulla Andersson, ordförande
Hans Carlsson, viceordförande
Yvonne Aspholm
Karl-Göran Eriksson
Anders Holmberg
Guido Holmberg
Daja Rothberg

KULTURNÄMNDEN

Ulrica Lindström, ordförande
Krister Norrgrann, viceordförande
Monica Dolke
Bror Gammals
Robert Liewendahl
Hedvig Wikström
Jerker Öljans

SKOLNÄMNDEN

Christian Nordas, ordförande
Birgitta Hermans, viceordförande
Peter Enberg
Siv Hallbäck
Stig Lindholm
Victoria Sundberg
Christel Sundman-Danielsson

SOCIALNÄMNDEN

Harriet Lindeman, ordförande
Sune Alén, viceordförande
Dennis Björk
Petri Carlsson
Igge Holmberg
Birgitta Johansson
Pamela Sjödahl

STADSPLANENÄMNDEN

Roger Jansson, ordförande
Rauli Lehtinen, viceordförande
Christian Beijar
Christina von Herten
Signe Järvenpää
Johan Lindholm
Erica Sjöström

TEKNISKA NÄMNDEN

Bjarne Blomster, ordförande
Anneli Ahlgren, viceordförande
Roger H Eriksson
Ann Gottberg
Harry Karlsson
Tuula Mattsson
Clas Öfverström

VUXENUTBILDNINGSNÄMNDEN

Laila Melander, ordförande
Sigbritt Finne
Birgitta Johansson
Johan Karlsson
Ingmar Lundberg
Ulla-Karin Newton
Carl-Johan Wikström

Igge Holmberg: stadsfullmäktige, socialnämnden

DIREKTIONEN FÖR TROBERGSHEMMET

Gretel Winé, ordförande
Karin Brenning, viceordförande
Erik Wennström
Jan-Erik Berglund
Ann Gottberg

ÅLANDS OMSORGSFÖBUND

Nina Lindfors

GODEMÄN VID LANTMÄTERI-FÖRRÄTTNINGAR

Bjarne Blomster
Viktor Dahlén
Kristina Pihlström
Kauko Salin
Milla Trofors
Hannele Vaitilo

ÅLANDS MILJÖSERVICE

Johan Ehn
Hans Karlsson
Lasse Karlsson
Barbro Sundback
Björn Wahlsberg

NÄMNDEMÄN ÅLANDS TINGSRÄTT

Nina Danielsson
Peter Enberg
Monica Grunér
Gunilla Gustavsson-Nordlund
Tuula Mattsson
Eva Ringwall
Kauko Salin
Irene Uhlin
Ulf-Peter Westmark

FASTIGHETS AB MARSTAD

Johan Ehn
Folke Sjölund

FASTIGHETS AB NYFAHLERS

Nina Lindfors
Hannele Vaitilo

KRAFTNÄT ÅLAND AB

Folke Sjölund
Barbro Sundback

MARIEHAMNS CENTRALANTENN AB

Johan Ehn
Barbro Sundback

AB MARIEHAMNS ENERGI

Johan Ehn
Donny Isaksson

SVINRYGGENS DEPONI AB

Gunnar Jansson
Johan Ehn

ÅLANDS ENERGI AB

Petri Carlsson
Anna Janson

ÅLANDS INDUSTRIHUS AB

Tage Silander
Barbro Sundback

Bertel Lindholm: äldrerådet

ÅLANDS PROBLEMAVFALL AB

Hannele Vaitilo
Eva Törnroos

ÅLANDS VATTEN AB

Nina Lindfors
Andrew Hagmark-Cooper

ÅLANDS VINDENERGI ANDELSLAG

Ulf-Peter Westmark
Karl-Johan Fogelström

ÅLANDS KOMMUNFÖRBUND

Johan Ehn
Rauli Lehtinen
Harriet Lindeman
Tuula Mattsson
Barbro Sundback

SAMARBETSKOMMITTÉ MED KRIGSVETERANERNA

Folke Sjölund, ordförande
Guido Holmberg

STIPENDIEKOMMITTÉN

Tage Silander, ordförande
Mikael Erickson
Pamela Sjödahl
Wivi-Ann Andersson

ÄLDRE RÅDET

Stefan Snellman, ordförande
Bror Gammals, viceordförande
Birgitta H Eriksson
Sven-Erik Heinonen
Karin Holmberg
Mariann Jansson
Hans-Erik Lindeman
Bertel Lindholm
Kerstin Ramström

Krister Norrgrann: kulturnämnden

Utrymning av passagerare vid brand ombord på Isabella

Under torsdagskvällen utbröt en brand på Viking Lines fartyg Isabella. Enligt tekniska direktören Tony Öhman har en liknande olycka aldrig inträffat.

Enligt sjöräddningscentralen Åbo mottog man klockan 21.25 meddelandet om en brand ombord på passagerarfartyget Isabella. Efter utredningar framgick att en brand utbrutit i maskinrummet för fartygets bogpropeller. Isabella befann sig vid tidpunkten utanför Åbo, söder om Runsala, på väg mot Åland. Fartygets egna brandbekämpningsgrupp lyckades snabbt släcka branden och således behövdes ingen ytterligare undsättning skickas till fartyget, som stannade upp för en stund för att sedan normalt fortsätta sin färd mot Åland.

Mycket ovanligt

Ombord på Isabella fanns vid tillfället totalt 1585 passagerare samt 249 besättningsmän. MRCC Åbo förberedde sig för en möjlig storolycka genom att alarmera dejourerande sjöräddningshelikoptern samt räddningsverkets EKA-grupp i beredskap till flygfältet. Även bevakningsfartyget Merikarhu samt Nagu sjöbevakningsstation alarmerades i beredskap. Vikings tekniska direktör **Tony Öhman** berättar vidare att brandorsaken

Normalt. Personal vid fartygets informationsdisk försäkrar att Isabella efter brandolyckan går precis som vanligt.

Foto: ERKKI SANTAMALA

var överhettning av en elektrisk brytare.

– Den självantände och började därför ryka kraftfullt.

Är det vanligt att en brytare självantänder?

– Nej, tvärtom är det mycket ovanligt och mig veterligen har det inte hänt tidigare. Tydligt har någon kontakt varit lös, men vi kontrollerar

regelbundet all utrustning och ser ingen risk för att det skulle upprepas.

Ingen panik

Strax efter att brandalarmet utlöstes utrymdes däck två och enligt Öhman var passagerarna lugna.

– Varken bland de utrymda eller resterande passagerare,

som kontinuerligt informerades via högtalarna om utvecklingen, utbröt någon panik. Allt var lyckligtvis odramatiskt.

Efter att fartygets brandbekämpningsgrupp släckt branden kunde man tjugo minuter efter larmet försäkra alla resande om att faran var över och Öhman vill rikta ett stort

tack till besättningen ombord.

– Det skötte sig exemplariskt och bidrog till att ingen onödig oro spred sig bland passagerarna.

Befälhavare på Isabella, **Nils Jansson**, vill inte kommentera händelsen.

SARA BRU
sara.bru@nyan.ax

Fred prisades för sina krönikor

Diplom och pris. Journalisten Fred Forsell, bland annat krönikör i Nya Åland, mottog i går kväll utmärkelsen Årets journalist av jurymedlemmarna Jan-Erik Rask och Eva-Jo Hancock.

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

– Jag är jättetacksam, säger en överraskad Fred Forsell, när han tar emot utmärkelsen Årets journalist 2007.

Föreningen Ålands journalister hade årsmöte i går kväll och i samband med det delade man ut priset "Årets journalist 2007".

Juryn, som lyssnat, läst och tittat extra noga på åländska media under det gångna året, består av **Eva-Jo Hancock**, **Jan-Erik Rask** och **Peter Lindbäck**.

– Vi har kokat ner det till, och utgått från orden integri-

tet, envishet och mod. Vi ville visa på vilken bredd av media-kompetens som finns i det här öriket, säger Eva-Jo Hancock, och syftar på att det var tre väldigt olika journalister som var nominerade till priset.

Skapar juveler

Juryns motivering för vinnaren Fred Forsell lyder:

"En journalist med modet att kombinera självutlämnande nakenhet med svart humor i juveler till krönikor om vår tid."

Fred Forsell verkar uppriktigt glad över att ha utnämnts till Årets journalist på Åland.

– Jag blev så häpen när de ringde och berättade att jag var nominerad så jag glömde bort att fråga vilket pris det handlade om, sedan trodde jag att någon drev med mig tills jag läste om det i tidningen, säger Fred Forsell, som samtidigt verkar lite överraskad över att ha "slagit" de två andra nominerade, Nya Ålands **Annika Orre** och Ålands radios **Björn Häggblom**, som båda är etablerade ålandsbosatta nyhetsreportrar.

Fred Forsells senaste krönika kan du läsa på sidan 16.

ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax

Nyanställningar vid Birka och Eckerö

"Det är ett drömläge att slippa säga upp folk"

Samarbetsförhandlingarna mellan Birka Line och Rederi Ab Eckerö är avslutade och resultatet är glädjande för personalen. Det finns inte längre någon risk för besparingar i form av uppsägningar.

Personalchefen **Lasse Karlsson** är glad och lättad när Nya Åland tar kontakt och berättar att förhandlingarna avslutats utan några negativa följder för personalen.

– Vi kommer inte att säga upp någon och de fåtal anställda som lämnat oss under de månader förhandlingarna pågått har gjort det av naturliga skäl.

Kan bli rörigt

Det blir dock vissa förändringar för personalen och den första består i flytten till Eckerö, som ska ske den första maj i år. Men innan 30 av Birkas anställda kan bege sig till moderbolagets kontor krävs en del praktiskt arbete och Karlsson medger att det kan bli lite rörigt.

– I mitten av april flyttar Eckerö-personal över till Birkahuset för att lämna plats för de renoveringar och ombyggnationer som är nödvändiga innan all personal ska dit. Visst kan det bli rörigt, men vi ser till att

Lättad. Precis som de anställda är personalchef Lasse Karlsson lugnad efter besked om att ingen kommer sägas upp från koncernen.

Foto: JONAS EDSVIK

verksamheten inte berörs.

Man kommer alltså inte säga upp någon ur arbetsstyrkan på drygt 1 200 personer, tvärtom lutar det åt nyanställningar.

– Vi är ett tillväxtbolag och har därför alltid ett stort behov av folk, inte minst med tanke på den hårdnande arbetsmarknaden som innebär en risk för framtida brist på kompetent personal.

SARA BRU
sara.bru@nyan.ax

Polisen överklagar jaktdomen

■ Den 26-åriga äldre konstapel, som nyligen tillsammans med sin far dömdes för tjuvjakt på sjöfågel för snart två år sedan, har anmält missnöje med domen till tingsrätten. Också fadern har anmält missnöje med domen. Båda fick 30 dagsböter var och deras hagelgevär dömdes förbrutna till staten. Enligt tingsrätten sköt de två ejdrar och två svärter, båda förbjudna arter.

Om de lämnar in besvär inom 30 dagar från det domen föll blir det ny behandling i Åbo hovrätt i sinom tid. (ao)

Sottunga fick kommundirektör

■ **Pekka Heinonen** från Åbo blir ny kommundirektör i Sottunga, det bestämde kommunens fullmäktige i går på eftermiddagen.

Heinonen är och har de senaste åren varit rektor och vd för Pemars vuxenutbildningscenter. Han uppsägningstid därifrån är tre månader vilket betyder att han börjar sin tjänst som kommundirektör i sommar.

– Vi fastnade för Heinonen då han var här på intervju, säger fullmäktiges ordförande **Björn Rönnlöf**.

Sottunga har varit utan kommundirektör sedan årsskiftet. (tt-s)

16 sökande till vd för Air Åland

■ 16 personer har sökt jobbet som verkställande direktör för Air Åland.

– Det finns flera intressanta alternativ bland de som har sökt, säger **Peter Grönlund**, styrelseordförande i Air Åland.

Tjänsten har sökts av norrmän, svenskar, finländare och ålänningar.

Redan på måndag sammanträder den arbetsgrupp som styrelsen har tillsatt för att vaska fram den nya direktören.

– Målet att försöka få det klart så fort som möjligt men det hänger naturligtvis på vilka möjligheter de sökande kan komma på anställningsintervjuer.

Den nya direktören efterträder **Anders Alm** som flyttar till Sverige. Under övergångsperioden sköts direktörsposten av en konsult. (tt-s)

Smet från hotellnotan

■ En anmälan har inkommit till polismyndigheten efter att en person i onsdags avvek från ett hotell i Mariehamn utan att betala räkningen. (sb)

Påsk utan rattfylleri

■ Ålänningarna och övriga bilister som i påskas befann sig på vägarna har kört nyktra. Den tolkningen kan man kanske göra på basen av att ingen av de sammanlagt 759 förare som kollades av polisen var berusad. Polisen hade blås-kontroller under flera tillfällen och i flera kommuner. En av förarna blåste 0,10 promille, alla de andra 0. (tt-s)

Fornminneslagen i ännu en jättedebatt i lagtinget

”Vi kan alla komma med i Saltviksrevyn”

Debatten avslutades med att Danne Sundman (ob) och Jan Salmén (c) diskuterade vem eller vilka som riskerar hamna i Saltviksrevyn.

Dessförinnan hade Anders Eriksson (åf) tagit heder och ära av landskapsregering och förvaltning, medan kulturminister Britt Lundberg, trots svår förkylning, sprang benen av sig upp till talarstolen.

Så skulle man kort, och kanske inte helt seriöst, kunna beskriva gårdagens nästan tre timmar långa lagtingsdebatt om fornminneslagen.

Sant är i alla fall att Danne Sundman tyckte att Jan Salmén nu borde rösta för Anders Erikssons klämförslag att beordra landskapsregeringen att se till att införa en arbetsordning som reglerar vilka uppgifter som skall ingå i fornminnesregistret och att registreringen av fornminnen och övriga åtgärder som berör fornminnesvården framöver ”följer lagens andra och mening”.

I revyn

– Det kan bli lite hårt på kalasen i Östra Saltvik om inte lagtingsledamot Salmén stöder klämmen, sade Danne Sundman.

– Sådana kalas har vi inte i Östra Saltvik, jag vet inte vilka kalas lagtingsledamot Sundman brukar gå på. Vi är ganska eniga i Östra Saltvik hur det här skall göras, svarade Jan Salmén.

– Det viktiga är att lagtinget antar klämmen. I byarna i Östra Saltvik tycker man nog samma sak och om lagtingsledamot Salmén representerar dem och inte sköter sig kan han hamna i revyn.

– Det skulle hedra lagtingsledamot Sundman om han kom med i revyn tycker jag. Nu senast hade jag bara mina kor med, och tjuren. Annars tror man nog inte i Östra Saltvik att en kläm kan reda upp det här, utan det gäller att jobba med det, annars hamnar vi allihop i revyn, och det kan bli en revy av hela det här, avslutade Jan Salmén.

På läktaren

Till saken hör att Östra Saltvik hör till de fornminnestätaste delarna av landskapet.

Det är också landskapets tvist med markägaren **Johan Mörn** i Långbergsöda för några år sedan, som föranlett en ändring av fornminneslagen som trädde i kraft för drygt ett år sedan. Såväl Johan Mörn som andra markägare satt på

Blivande revynummer? Skall allt krångel med registreringen av fornminnen bli ett revynummer i Östra Saltviks ungdomsförenings revy nästa år? Och vem av politikerna får klä skott i så fall? Den frågan ägnades faktiskt en tanke när fornminnesregistreringen debatterades i lagtinget i går. Gänget på bilden ingick i årets Saltviksrevy. Arkivfoto: JONAS EDSVIK

ärhörarläktaren under debatten i går.

180 graders sväng

Bakgrunden till den nya debatten är förstas debaclet om de brev som museibyrån i vinter sänt ut till markägare i Eckerö, Hammarland, Finström och Geta med uppgifter om registrerade fornminnen. Det skedde utan att landskapsregeringen först hade tagit en diskussion med markägarna om vilka fornminnen som finns på respektive fastighet enligt den gamla förteckningen.

En sak som landskapsregeringen nu också insett inte följer lagens anda och mening och därefter gjort en 180 graders sväng i frågan. Nu skall hela registret göras om från början.

I går fick landskapsregeringen förklara sig med anledning av Anders Erikssons spörsmål om registrering av fornminnen. Spörsmålet är undertecknat av hela den borgerliga delen av oppositionen, Ålands framtid, Frisinnad Samverkan och Obunden samling.

Frågan i spörsmålet är hur landskapsregeringen skall göra ”för att registreringen av fornminnen skall ske på ett sätt som står i överensstämmelse med landskapslagen om fornminnen”.

Irriterade

– Vår tillämpning av lagen har

inte gjorts som lagstiftaren tänkt sig. Vi har diskuterat med markägare och producentförbundet och fått en tydligt bild av att markägarna är irriterade över att de fått kort tid på sig att reagera över registreringen och en oro att gå miste om framtida möjligheter till ersättning, sade Britt Lundberg.

Hon hade också fått veta att vissa uppgifter om fornlämningar som tagits upp i registret inte stämmer överens med verkligheten. Uppgifter som finns med i den gamla förteckningen som museibyrån utgått ifrån.

Görs om

– Vi har beslutat göra om registreringsförfarandet så att det skall stämma överens med det som kommit fram i kontakten med markägarna. Vi informerar om vad registret innehåller innan ny registrering görs. Rent praktiskt skickar vi först ett brev med information om vad som finns i förteckningen, vidare har jag tänkt att första hörsanden sker i grupp sockenvis, eftersom förteckningen är gjord så. Men det skall även finnas utrymme för frågor för de som önskar ett personligt hörande. Därefter sker nyregistreringen och sedan finns tid för rättelse, förklarade Britt Lundberg.

Intresse och stolthet

Hon tyckte också att hon mött stor förståelse från markägar-

nas sida om fornminnesregistret.

– Markägarna visar stort intresse för och stolthet över våra åländska fornminnen. Det är intressant att leva i en historisk miljö, och det är en inställning vi värnar om. Därför är det angeläget att oklarheter nu klaras upp och ett fortsatt förtroendefullt förhållande är ovärderligt för våra fornminnes skull.

Inte imponerad

Men att landskapsregeringen nu gjort en u-sväng i frågan imponerade inte särskilt på spörsmålsställaren Anders Eriksson.

– Om inte frågan var så allvarlig kunde man tycka att det hela är komiskt. Det står i paragraf två i lagen att markägare skall höras innan fornminnet tas in i registret. Det var tågordningen. Det är märkligt att man nu skickat ut ett brev där man hoppar över det första steget i processen. I Nya Åland den 6.3 säger Britt Lundberg, ”Vi har kollat och vi har rätt.

Kanossavandring

Att landskapsregeringen nu ändrat sig, jämförde Anders Eriksson med kejsar Henrik IV:s botgöravandring till Kanossa år 1077.

– Vi måste få fornminneshanteringen att fungera.

Görs detta på vetenskapliga grunder? Jag har fått höra om jordhögar från 30-talet som klassats som fornlämningar.

Anders Eriksson uttryckte också irritation över att en arbetsordning saknas för hur registrering av fornlämningar skall ske, trots att det redan i beredningen av föregående fornminneslag år 1999, sades att det skulle göras.

De instruktionerna tänker nu landskapsregeringen ta in i en förordning, vilket är ett starkare instrument än en vanlig arbetsordning svarade Britt Lundberg.

Nöjda

Vice talman **Gunnar Jansson** (lib), som varit ombud för markägarna i den här frågan, sade att hela den liberala gruppen är nöjd över det nya sätt som landskapsregeringen skall ta itu med frågan.

Lagtingsledamot **Henry Lindström** (c), bedyrade att centergruppen också är nöjd.

Därmed borde saken vara klar för den här gången. Men på måndag skall lagtinget först rösta om Anders Erikssons klämförslag.

Sedan får man se vem som nästa år kommer med i Saltviksrevyn eller inte.

ULF WEMAN
ulf.weman@nyan.ax
tfn 528 442

Tog in vapen utan tillstånd

■ En man har dömts till 35 dagsböter på sammanlagt 630 euro för att han olagligt tagit in vapen från Sverige till Åland. Dessutom beslöt tingsrätten att han skall överlåta vapnen till staten.

Domen hade kunnat undvikas om mannen skött sitt pappersarbete i tid. Han hade strax efter införseln 2004 kontaktat polisen för att få veta hur han skall förfara med vapnen som han enligt uppgift skulle använda för småviltsjakt. Mannen blev då rekommenderad att betala jaktvårdsavgift och skaffa jaktkort.

Trots att polisen upprepade gånger tog kontakt och uppmanande mannen att komplettera sin ansökan skedde ingenting. I maj i fjol beslagtogs polisen vapnen. (tt-s)

Körde berusad, utan körkort och voltade

■ En ung man i 19-års åldern har dömts av tingsrätten till 45 dagars villkorligt fängelse och dessutom till 15 dagsböter på sammanlagt 90 euro. Mannen fick även körförbud fram till den 26 oktober 2008.

Mannen greps i april 2007 på Västerviksvägen i Saltvik efter att han förlorat herraväldet över bilen, kolliderat med en lyktstolpe och voltat så att bilen landade på taket på vänster körbana. Han hade minst 1,40 promille alkohol i blodet och saknade giltigt körkort. (tt-s)

Staden fick cykelnormer

■ Stadsfullmäktige har antagit parkeringsnormer för cykel, normerna gäller hela staden och både för privata bostäder, arbetsplatser och olika offentliga anläggningar.

Det betyder att det till exempel vid varje skola finnas plats för 1 cykel per tre elever och vid varje restaurang plats för en cykel per 15 sittplatser. Vid varje bostad skall det finnas plats för 2 cyklar.

Enligt normerna bör besöksparkeringar placeras i närheten av entréer och arbetsplatserna bör se till att cykelställen är väderskyddade och kanske till och med låsbara. (tt-s)

Ändringar i Lemlandsorgan

■ Näringsnämnden i Lemland integreras i kommunens styrelse. Det har Lemlandsfullmäktige beslutat.

En integrering anses bland annat ge kommunen bättre möjligheter att på lång sikt utveckla näringslivsverksamheten och klarare helhetsanvändning av resurserna.

Näringsnämnden hade självant anhängit om att få upphöra. Ett förslag om att slå samman nämnden med kommunens biblioteks- och kulturnämnd vann inte politikernas gehör som alltså valde en integrering med styrelsen i stället.

Fullmäktige har också valt en ny biblioteks- och kulturnämnd med **Georg Blomqvist** (c) i spetsen som ordförande och **Rainer Fagerholm** (lib) som vice ordförande. (tt-s)

Nya laxförordningen påverkar inte Åland

Den nya laxförordning som regeringen antog i går påverkar inte laxfisket på Åland.

Förordningen antogs för att ytterligare stärka vildlaxstammen i havet.

Förordningen gäller begränsningar av laxfisket i Bottniska viken och Simo älv. Enligt förordningen uppdelas Bottniska viken i fyra zoner där den tid på våren då fiske är förbjudet blir

längre ju högre upp norrut man kommer.

– Av de vildlaxstammar som vandrar från Finland till Östersjön, är stammarna i Torne älv och Simojoki de enda som finns kvar. De här är nationellt värdefulla och det är av största vikt att de bevaras. Vildlaxstammarna kan säkerställas med den nya förordningen, konstaterar regeringen i ett pressmeddelande.

Förordningen har mötts av protester från fiskare i norra

Finland som är rädda för att man på Åland och i södra Finland fiskar bort laxen när den passerar här under sin vandring.

– Det är helt ogrundat, jag förstår inte vad man syftar på, säger **Fredrik Lundberg**, verksamhetsledare för Ålands fiskare.

Lundberg konstaterar att vi inte längre har något laxfiske på Åland sedan fiske med drivgarn förbjöds vid årsskiftet.

– Den nya förordningen påverkar oss överhuvudtaget inte, säger han.

Röstade mot

Svenska folkpartiets ordförande **Stefan Wallin** var den enda som röstade mot förordningen.

Wallin anser att den inte beaktar det lilla yrkesfiske som finns kvar i Finland och att större laxfångster för fritidsfiskare i älvarna i Lappland, gynnar turismen i om-

rådet och kan ge fler jobb.

Beslutet tryggar enligt Wallin dock utmärkt laxens möjligheter att stiga upp i de lappländska älvarna.

Regeringen konstaterar i sitt pressmeddelande att förbudet mot drivgarn och förordningen tillsammans kommer att stärka vildlaxstammarna och öka laxfångsten vid kusten och i älvarna.

Lina Antman

Epost: lina.antman@nyan.ax
Telefon: 528 451

familjen

Dagens namn

JONAS

Vi firar

Axel Tjust fyller 10 år i dag lördagen den 29 mars och gratuleras av Sture, Kristina och gudmor Erika. Födelsedagsbarnet bor i Bromma i Sverige, men är sommarålännning i Saltvik Bertbyvik.

1-15 år

Emilia Eriksson i Mariehamn fyller 10 år i dag lördagen den 29 mars. Hon gratuleras och önskas en riktigt bra dag av Farmor.

år? Annars trivs jag bra ute på stugan.

Födelsedagen: firas med ett enkelt kyrkkaffe i Olofsgården söndagen den 6 april efter gudstjänsten i Jomala kyrka.

– Jag ser gärna att eventuell uppvaktning går till Jomala diakoniförening, konto 660100-3390770 eller Orgelfonden Vårdö bönehus 660100-1796473. Restaureeringen av orgeln är klar, men den är inte helt betald.

Döda

DAGMAR GUSTAFSSON

Söndagen den 23 mars avled **Dagmar Elisabeth Gustafsson** (född Karlsson) från Mariehamn i en ålder av 88 år. Hon föddes den 26 november 1919 i Lemland Hellestorp och gifte sej år 1943 med stuert **Gustaf Gustafsson** från Flaka.

Dagmar älskade att pyssla i trädgården, och vårdade sina rosenrabatter ömt. Barnens och barnbarnens väl och ve stod henne också mycket varmt om hjärtat. Med tiden hann krämporna ifatt kroppen och hon kunde inte längre skötas hemma utan flyttade tillsammans med maken in på Gullåsen. Maken gick sedan bort i oktober 2007.

Närmast sörjande är barnen **Ann-Marie** och **Klas** med familjer.

Döda

Sandra Landström fyller 1 år i dag lördagen den 29 mars. Hon får grattiskramar av Mamma, Pappa och Cola kissen.

Gratulerar 60 år

ROGER SYRÉN

Namn: Sören Bengt Roger Syrén.

Född: den 7 april 1948 i Övermark i Österbotten.

Bor: sedan 1999 i Jomala prästgård.

Yrke: kaplan i Jomala församling. – Under ett år och några månaders tid framöver är jag också prästassessor vid Borgå domkapitel vid sidan om mitt arbete som präst i Jomala församling. I Jomala trivs vi bra, att vara präst innebär mångsidiga uppgifter bland människor i alla åldrar.

Familj: fru **Marianne** och barnen **Johanna**, **Joakim** och **Jon**.

Tycker om: musik. – Det är ett stort intresse, jag är själv tenor och sjunger i kör så mycket jag hinner. Jag tillbringar också ganska mycket tid i motionsspåret, i år hann jag tyvärr bara åka skidor en gång. Men det kanske inte är så lite med tanke på den ringa snömängden vi haft i

Och ändå händer någonting.

Hon kallades Gumpi av alla oss som hade lärt känna henne redan under skoltiden. Gumpi finns inte längre. Vad tänker man när en vän sedan nästan sextio år dör? Man märker att man trots allt bara känner till skärvor av hennes liv.

Det fanns ett stråk av oro i Gumpis liv. Hon flyttade, först till Ekenäs, sedan till många orter i Sverige, för att slutligen komma tillbaka till Åland. Hon gifte sig och skilde sig flera gånger. Vad var det hon sökte? Det vet vi inte.

Men vi vet att hon ständigt ville vidga sina vyer och fördjupa sina kunskaper. Visserligen ville hon inte efter studentexamen studera länge, så hon valde seminariet i Ekenäs, där studenter kunde blir lärare på kort tid. Men senare, vid sidan av hem, barn och yrkesarbete läste hon till magister i bland annat engelska och finska. Ännu senare utbildade hon sig till bibliotekarie, och den sista tiden som yrkesverksam arbetade hon med datorbaserad information i arbetarskyddsfrågor.

En period studerade hon geografi. "Och det ger sig en halvgammal humanist in på. Och får ju skylla sig själv. Men inte tusan skriver man frivilligt underkännt", skrev hon i ett brev, och räknade lyckligt upp en massa nya termer hon fått lov att lära sig: glacial morfologi, oceanbottensspridning, dioriter... Kursen avslutades med fältstudier i Kenya. Det var så typiskt för Gumpi, att med liv och själ kasta sig in i någonting nytt.

Hon reste för att lära sig mer. Förutom att resa inom Europa besökte hon också Kina, Afrika, Nordamerika, Sydamerika, Påskön, Antarktis, det vulkaniska Hawaii – hon var ju intresserad av geologi! På närmare håll cyklade hon med **Inga** under ett tiotal somrar i Sverige, på Åland och i Åboland. Ständigt undervisande Inga om alla stenar de passerade! Hon var också intresserad av tyska och förkovrade sig hela tiden. Hon hade gröna fingrar och krukorna både i rummen och på balkongerna frodades. Ja, hon blev bara 71 år, men hon hann fylla sitt liv med mer än de flesta.

Gumpi var en ivrig anhängare av fredsrörelsen, först i den svenska fredsföreningen och efter återflyttningen också i fredsföreningen Emmaus, där hon var ordförande en tid.

Hon var en människa som engagerade sig. En tid var hon "gröna-vågare" och fårfarmare samtidigt som hon var lärare. Hon föraktade allt prat om farorna med smör och grädde och alla världens bantningsråd. I sitt engagemang kunde hon vara så rättfram att hon lät brysk, och det hände att hon stötte människor ifrån sig. Men engagemanget och entusiasmen gjorde också att hon knöt vänskapsförbindelser, inte bara med oss gamla vänner utan långt upp i åren också med nya bekanta.

Det var tungt att se hur denna entusiastiska, livs-

kraftiga och dansglada människa bröts ner av en snabbt verkande parkinson. Men fantastiskt nog klagade hon aldrig över sjukdomen. Det känns gott att veta att hon inte behövde leva i det yttersta beroendet av andra, utan att hon fick dö en smärtfri, lugn och fridfull död.

Gumpi saknas av många. Av barnen **Torsten**, **Helena** och **Jonas**. Av barnbarnen. Av **Bjarne** som hon tyckte så mycket om och som var hennes glädje och stöd de sista åren. Av alla gamla och nya vänner.

Tack, kära Gumpi, för att vi fick vara några skärvor i ditt innehållsrika liv.

DoDo och Inga

Döda

LARS SUNDBLOM

Onsdagen den 26 mars 2008 avled **Lars "Lasse" Sundblom** från Mariehamn efter en längre tids sjukdom i en ålder av 86 år. Han var född den 28 oktober 1921 i Föglö Kallsö.

Som ung gick Lasse Sundblom till sjöss och jobbade sedan under sex år som sjöbevakare och maskinskötare på Storklubb. När gruvsdriften startade på Nyhamn blev han förman i Nyhamnsgruvan, där han under fem års tid ledde arbetet 300 meter under jord där det sprängdes, borrades och lastades.

Så småningom lockade havet och naturen Lasse Sundblom igen och han blev yrkesfiskare och delägare i en trålbåt. Under tioåret år fiskade han också med egna båtar. De sista åren fram till pensioneringen var han färjförare på Simskälafärjan i Vårdö.

Som ung var Lasse Sundblom en framstående idrottsman och aktiv inom de flesta friidrottsgrenar. I tiokamp

var han bäst och prisskörden är imponerande. Också i skidspåret höll han sig framme.

Ledig tid tillbringade han gärna på stugan, barndoms-hemmet i Kallsö, han tyckte mycket om att vara ute på sjön och fiska eller på annat sätt vara ute i naturen.

Närmast sörjande är hustrun **Hagar** samt sönerna **Ove** och **Bosse** med familjer.

Döda

OLA ROSENDAHL

Den 17 mars avled agronom **Ola Rosendahl** 68 år gammal efter en kort tids sjukdom. Han föddes i Pernå den 1 oktober 1939 och gjorde sig främst känd som riksdagsman för Svenska folkpartiet 1995–2003 och som långvarig ordförande för Svenska lantbruksproducenternas centralförbund. Också på Åland var Ola Rosendahl känd som en förkämpe för lantbruksproducenternas sak.

Han sörjes närmast av hustrun **Christina** och två vuxna döttrar, grannen **Holger Falck** och arbetskamraten under lång tid **Tage Ginström**.

tusen tecken

Han tittade uppfordrande mig: Har du faktiskt inte hört om den åttonde dagen?

Neej, aldrig hört. Veckan har ju bara sju.

Men skapelseberättelsen och påskveckan hör ihop.

Nej, den unge prästen hängde inte med. Han förstod inte. Men han var fångad. Av rösten. Av blicken.

Den gamle: På skapelseberättelsens sjätte dag blev människan till. Tänk, sade han och skrattade, det var en fredag.

Och så mörknade hans ansikte. Som när skuggorna drar in över fälten då molnen skymmer solen.

Han sade: En halv evighet senare, samma dag i veckan, korsfäste människan sin Gud. På hennes skapelsedag.

Nu såg jag mönstret. Han fortsatte lågmält:

Och på den sjunde dagen vilade Gud.

Då låg Kristus i graven.

Följande dag, veckans första arbetsdag: Han är inte här. Han har uppstått. Varde ljus! Och det blev ljus.

Hans blick brinner, han vet vad han säger.

Tror inte. Vet!

Och i dag skall du vara med mig i paradiset. På den plats i dig där du rinner fram, oförstörd.

Det är den åttonde dagen! Den nya människans dag.

Kent Danielsson

kent.danielsson@mac.com
öppet diskussionsforum:
<http://www.tusentecken.com>

► DÖDA

Gunn-Britt Anderson

* 12.3.1937
† 22.3.2008

Bjarne,
Torsten med familj
Helena med familj
Jonas med familj

Vi skall alltid minnas dig

Begravningen sker i Mariehamns begravningskapell den 3.4 kl 15.00.
I stället för blommor tänk på Ålands Fredsförening.

► DÖDA

Vår kära

Hildur Matilda Söderholm

* 7.8.1920
† 7.3.2008

*Avskedets stund för alltid har kommit,
solen har sänkt sina strålar i frid
Borta för alltid är Mor
som vi älskat,
borta från världens oro och strid
Saknad av många men mest av de sina
Leva Du skall uti minnenas led
Tyst är vår hälsning,
sakta vi viska,
sov gott, kära Mamma,
vila i frid*

Christin, Britt-Marie,
Ann-Catrin och Stefan
med familjer

Jordfästning äger rum i Änby kyrka torsdagen den 10 april kl. 13.00

Tisdagen den 25 mars klockan 9.09 fick Bianca 3 år och Adam 9 år en lillasyster. Hon var 48 centimeter lång och vägde 3.155 gram. Föräldrarna heter Jenny och Carl-Ingemar Björklund och familjen bor på Hjortövägen i Ödkarby. Foto: ERKKI SANTAMALA

En liten gosse fick Malin Alm och Jussi Heino onsdagen den 26 mars klockan 14.21. Pojken var vid födseln 51,5 centimeter lång och vägde 3.880 gram. Familjen bor i Mariehamn. Foto: ERKKI SANTAMALA

Gör mellanmålet tillsammans kvällen innan

Fråga: Vår son vägrar vara på "eftis" så nu kommer han hem efter skolan. Problemet är att han slarvar med mellanmål. Hur får jag honom att äta vettigt?

Svar: Ett hungrigt barn äter. Ett ivrigt barn som är fullt sysselsatt med kompisar omkring sig efter skolan glömmar att äta eller har så bråttom ut med sina vänner så han struntar i det, för annars kanske han missar något som de andra gör. Vi har en nioåring som ofta har bråttom till kompisar eller så fastnar han i sitt game boy spel och då han glömmar han att äta. Resultatet därefter är ett himla humör klockan fem för att han är så hungrig att han känner sig mätt. Han är inte hungrig säger han och som svar på frågan om vad han ätit idag kan man få: två smörgåsar.

Många barn slarvar i skolan med lunchen och påstår att det inte var god mat i skolan. Jag tror att de har bråttom iväg där med. Jag har förklarart varför han ska äta och varför det är viktigt. Han lyssnar mera och mindre på de argumenten. Han tar gärna kex eller glass till mellanmål vilket är okej ibland, men mätt blir han ju inte.

Smörgås först

Vi har en regel som gäller mellanmål. Den lyder: Smörgås först! Sen kakor. På det stora hela fungerar den bra fast det är klart att man inte har koll på vad som händer hemma

då man själv är på jobb.

Bra mellanmål är smörgås med pålägg, frukt, flingor, yoghurt och fil. Smörgås är mätande och fyller ut tillsammans med yoghurt. Bara yoghurt i mängder ger mättnad en liten stund, likaså fluffiga sockerfyllda "fling-puffar" av olika slag.

Det är fiffigt att ha mellanmål hemma som barnet tycker om och som de gärna äter. Det skall vara lätt att plocka fram och det skall inte finnas för många sorter, för då blir de förvirrade och äter ingenting för att det var svårt att välja.

Lämna lapp

Duka gärna fram glas och skål, lägg fram flingorna på bordet innan ni åker på jobb eller ha en mellanmålshylla i kylen. Är det riktigt svårt kanske man behöver bre färdiga smörgåsar åt barnet, tillsammans med barnet, kvällen före och på så sätt fixa till en mellanmålsbox att bara ta fram.

Skriv en lapp åt barnet och lämna på synligt ställe. Typ: Hej Pelle, åt flingor när du kommer hem. Han kanske inte äter just flingor men blir påmind om att han skall äta och äter något annat istället.

Lär barnen att duka undan efter sitt mellanmål så att det är lika snyggt på bordet som det var när han kom hem. Det ger honom ansvar och en uppgift samtidigt som han gör något för sig själv.

Tids nog med stigande ålder börjar han nog förse sig själv. Kroppen insisterar på att få mat först och "lek" sen.

Tina

Kom ihåg

■ ■ ■ Ålands guider riksförbund: Föreläsning om den åländska litteraturen tisdagen den 1 april 18.30-20.00. En exposé med lektor Robert Liewendahl. Ålands museum.

■ ■ ■ Ålandsforskarna: Årsmöte 6 april 13.30. Norman föreläser kring "1808-1809 års krig, en omvälvande övergång från mittpunkt till yttersta utpost". Stadgenliga förhandlingar. Ålands museum.

■ ■ ■ Ålands kenneldistrikt: Uppfödargrundkurs 26-27 april. Anmälan senast den 10 april till: Thea-Lena Wiede-

baum, Lumparby, 22630 Lumparland. Tel 355 40. Kursavgift 50 E till AAB-660100-1110865. Kopia av betalning med anmälan.på AKD's kansli.

■ ■ ■ Ålands köpmannaförening: Köpmannaföreningen ordnar resa till "Butiksmässa 2008" i Sollentuna torsdagen den 3 april. Allt för din butik under samma tak. Inträde till mässan gratis vid registrering på nätet. Bussresa/båt/frukost till kostnad av ca 69€. Intresserade kan kontakta kansliet på tel 13650 eller via e-post kopmannaforeningen@aland.net. Välkomna med!

folkhälsan

kompetens • engagemang • omsorg

Sommarläger 2008

Skärgårdsläger 8-12 år

Mån 9-fre 13 juni på Enigheten i Föglö. 5 dagar i gammal kulturmiljö med friskvård, lek, sport, simning, skapande verksamhet m.m.! Pris 145 €

Seglarläger 10-14 år

Mån 16-tor 19.6 på galeasen Albanus i Ålands skärgård! 4 dagar segling, upptäcktsfärd i naturen, matlagning, sjövätt, maritima hantverk m.m. Pris 145 €

Sommarklubb 7-10 år

Mån 9-fre 13.6. På daglägret sommarklubben träffar vi nya kompisar, simmar, leker, spelar, pysslar, gör utflykter och har skoj. Klubben hålls i Folkhälsans Allaktivitetshus och i priset ingår lunch, mellanmål och aktiviteter. Pris 70 €.

➔ Anmälan senast 12 maj 2008 till Folkhälsan på Ålands kansli, på telefon: 17 430 eller per e-post: fh.aland@folkhalan.ax. OBS! För att lägren skall anordnas behövs ett visst antal bindande anmälningar. Mer info om detta och annat gällande lägren fås från Folkhälsans kansli!

www.folkhalan.fi

Stora i maten. Cirkusens elefanter bjöds på mellanmål av en matbutik för några år sedan. De krånglade inte med maten. Foto: ANDREAS DIENERT

folkhälsan

kompetens • engagemang • omsorg

Könsroller på dagis

Hur påverkar könsroller våra barn – och oss vuxna? Bland annat det här får du svar på under vårt seminarium 7.4.2008 kl 18-20 i Allaktivitetshuset, Skepparegatan 11, Mariehamn.

Seminariet inleds av jämställdhetskonsult Malin Gustavsson som berättar mer om ämnet. Därefter visas pjäsen **Prins Enok – Prins Sessan** med teatergruppen Blåe Frau. Seminariet avslutas med en paneldebatt tillsammans med sakkunniga inom området.

Seminarierna riktar sig till daghems- och eftispersonal, lärare, föräldrar och andra intresserade. Det går bra att ta barn med, för dem ordnas ett eget program och fruktservering. Pjäsen visas för alla. Arrangörer: Folkhälsans Förbund tillsammans med teaterföreningen Blåe Frau rf.

➔ **Anmälningar** via www.folkhalan.fi/genus. Tilläggsinformation: Sara Sundell, tfn (09) 315 5606, sara.sundell@folkhalan.fi

www.folkhalan.fi

Mumintrollet kommer till stan!

En musikalisk föreställning i Tove Janssons förtrollande värld

SÖNDAG 20.4 KL. 15.30
IDROTTSGÅRDEN

Biljettpris: 7 € (under 3 år gratis)

FÖRKÖP:

ANDELSBANKEN FÖR ÅLAND
Alla kontor
Hippo-medlemmar 4 €
när du köper din biljett på Andelsbanken

Dillen
Torggatan 7

eller 1 timme före föreställningen

Ny på Åland
★★★★

Måndagen den 24 mars klockan 23.47 föddes Henrietta och Henrik Hellströms dotter. Hon var vid födseln 49 centimeter lång och vägde 3.480 gram. Familjen bor på Södergatan i Eckerö. Foto: ERKKI SANTAMALA

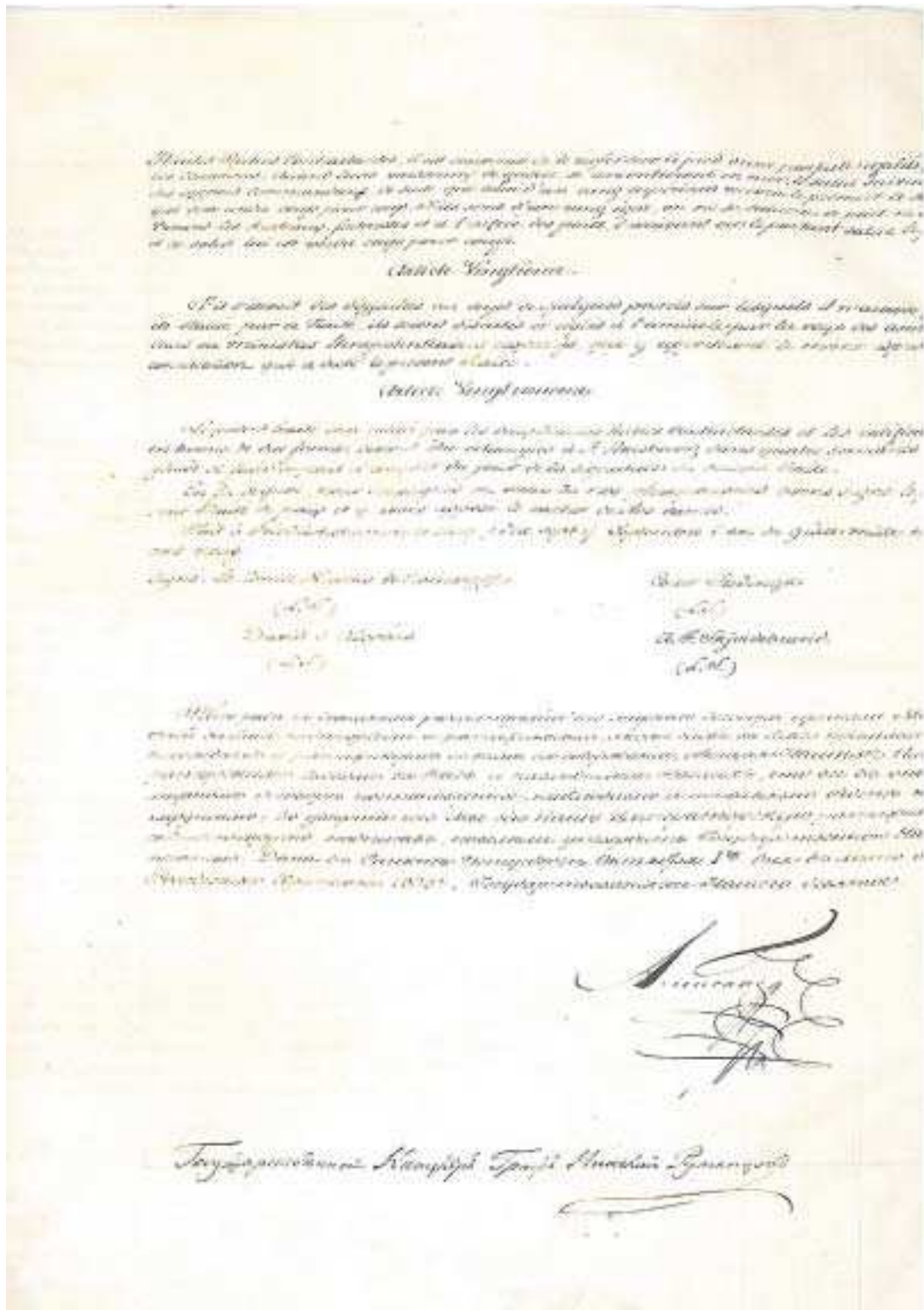
Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

” Varje anmälan till Opinionsnämnden för massamedier bör uppfattas som en droppe smörjmedel i det demokratiska samhällssmaskineriet.
KENNETH MYNTTTI i Vasabladet

Nya opera av Lars Karlsson

Freden i Fredrikshamn uruppförs i augusti 2009

Fredsfördrag. Den ryske kejsarens ratifikation av freden i Fredrikshamn. Bilden från Armémuseum i Stockholm som just nu stor publikframgång med sin utställning kring Sveriges sista stora krig.

Musik. Lars Karlsson skriver musiken till en opera som får sitt uruppförande i Fredrikshamn sommaren 2009.
Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

Libretto. Lars Huldén har skrivit librettot till operan om Freden i Fredrikshamn.
Foto: ANDREAS DIENERT

Tonsättaren Lars Karlsson gör sin första opera som framförs på finska. Verket, med libretto av författaren Lars Huldén, är planerat att få sitt uruppförande i Fredrikshamn i augusti 2009 inför 200-årsminnet av den fred som slöts i staden efter 1808-09-års krig.

Karlsson beskriver verket som en historisk opera av klassiskt snitt.

– En typisk så kallad Grand Opera, säger han.

Den omstridde **Göran Magnus Sprengtporten** (1740-1819) som blev storfurstendömet Finlands första generalguvernör, är huvudpersonen men operan får många medverkande. Det är liv och rörelse. Hästar, vagnar och mycket annat skall finnas med.

Huldéns libretto är redan färdigskrivet och Karlsson är på väg med musiken. Han berättar att han hittills hunnit avverka halva första akten men att mycket arbete ännu återstår.

Freden i Fredrikshamn slöts den 17 september 1809, men man har ändå valt att ge operan något tidigare för att inte riskera bakslag på grund av vädret som kan vara nyckfullt i september.

Spelas i bastion

– Premiären är planerad till första veckan i augusti och den kommer att ske i histo-

risk omgivning i den gamla bastion i staden där man brukar hålla olika sammarevenemang.

Spelplatsen är försedd med tälttak och stämningen påminner litet om den vid operafestspelen i Nyslott, säger Karlsson.

Det är Fredrikshamns stad som är beställare av verket, men enligt Lars Karlsson kommer det nog att behövas också andra sponsorer för att ro projektet i hamn.

– Fredrikshamn har ju på senare tid haft en del ekonomiska motgångar bland annat på grund av nedläggningen av massafabriken i Summa, konstaterar Karlsson.

Ålänningar välkomna

Han hoppas att det skall vara möjligt att få loss sponsorpengar eftersom det handlar om en viktig historisk händelse som berör såväl Finland som Ryssland och Sverige.

– Också åländska sponsorer är naturligtvis mycket välkomna, tillägger han.

Operans libretto har Lars Huldén skrivit på svenska, men den finska översättning-

en är i goda händer, konstaterar Karlsson.

– **Pentti Saaritsa**, en av våra mest framstående poeter, gör översättningen.

Kanske Bomarsund

Eftersom librettot skrivits på svenska så borde det enligt Lars Karlsson vara fullt möjligt att ge operan också på svenska ifall det finns en efterfrågan. Själv tycker han att Bomarsund kunde utgöra en bra miljö för ett uppförande på svenska.

– Den skulle verkligen sitta bra i Bomarsund, säger han.

”Haminan rauha” (Freden i Nystad) är titeln på verket.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Fotnot: Freden i Fredrikshamn undertecknades den 17 september 1809 och trädde i kraft den 13 oktober 1809. Freden medförde helt nya utgångspunkter för Finlands ställning. För Sverige betydde fredsavtalet stora territoriella förluster, men för Finland innebar avträdelserna till Ryssland en början på territoriell uppblomstring. Västerbotten öster om Torne och Muonio älvar och nästan hela Tornedalen anslogs till Finland vid sidan om de övriga landskapen. Källa: jubileums-årets hemsida.

Akvareller och oljemålningar

visdar **Aila Adolffsson** just nu i en utställning på Strömsgården i Vårdö där hon arbetar som närvårdare. Ett trettiotal arbeten finns utställda i Strömsgårdens korridorer och allmänna utrymmen. Utställningen hade sin vernissage på onsdagen och pågår under några veckor framöver. □

Babyteater bjuds det på

i Godby och Mariehamn under den kommande veckan. ”Voff” heter föreställningen som Ögonblicksteatern från Umeå spelar upp för barn mellan 5 och 12 månader. Föreställningar ges i Godby bibliotek torsdagen den 3 april kl. 14 och fredagen den 4 april kl. 11 i Folkhälsans allaktivitetshus i Mariehamn. Entrén är fri men kräver förhandsanmälan till telefon 25243 senast den 2 april. maximalt 12 barn per föreställning tas emot. Nordens institut arrangerar. □

Åbo Akademi hör till toppen

bland landet universitet. Det framgår av en färsk undersökning, som Åbo Underrättelser refererar. Undersökningen granskar hur effektiva universiteten är inom forskning och forskarutbildning på nio olika vetenskapsområden.

Det framgår bland annat att ekonomutbildningen vid Åbo Akademi rankas som den bästa i landet och samma status når också utbildningen av diplomingenjörer. Utbildningen inom naturvetenskaper vid akademien rankas som den näst bästa i landet.

Det man mätt är antalet doktorsexamina, internationella publikationer och den finansiering kan lyckats få från Finlands Akademi. □

Svenska kultur-fonden som fyller

100 år i år kan disponera rekordartade 38 miljoner euro för allmännyttiga svenska ändamål.

– Vi är glada att kunna föra upp penninganvändningen till en ny nivå. I fjol var motsvarande belopp 25 miljoner euro. Tillväxten är över 50 procent”, säger vd **Henry Wiklund** på Svenska litteratursällskapet som äger och förvaltar Svenska kulturfonden.

Efter den ekonomiska depressionen i början av nitio-talet har fonden utvecklats snabbt. År 1995 kunde fonden disponera två miljoner euro för sin allmännyttiga verksamhet. På 13 år har den årliga summa som står till förfogande för fondens ändamål stigit från två till 38 miljoner euro.

Målet för kulturfondens förvaltning är, enligt Wiklund, en fortsatt jämn tillväxt i syfte att så effektivt som möjligt fylla fondens allmännyttiga ändamål. Nya enskilda fonder tillkommer årligen med stöd av testamenten och gåvobrev. □

GOTLANDS TEATER
PRESENTERAR
TORBJÖRN EGNERS
KLASSIKER

KLAS KLÄTTERMUS

MÅNDAG 31.3 KL. 19
I MARIEHAMNS
STADSBIBLIOTEK

LÄTT BEARBETAD FÖR VÅR TID.
MEN DE FINNS DÅR;

DJUREN, ALLA SÅNGERNA
ALLA PEPPRADE PEPPAR-
KAKOR, SPÄNNINGEN,
STÄMMINGEN OCH ACTION
SPELTID: CIRKA 45 MINUTER
FRÅN 4 ÅR

FRI ENTRÉ
HJÄRTLIGT VÄLKOMMEN!
ARR: NIPÅ OCH MARIEHAMNS
STADS KULTURNÄMND

Nordens Institut på Åland

Sex Pistols till Helsingfors i augusti

■ Den legendariska punkgruppen The Sex Pistols uppträder i Helsingfors ishall den 23 augusti.

Bandet uppträder i den ursprungliga sammansättningen med Johnny Rotten, Steve Jones, Paul Cook och Glen Matlock.

Bandet har uppträtt en gång tidigare i Finland i samband med comebacken 1996. Då gav bandet en konsert på en midsommarfestival i Messilä.

Biljettförsäljningen till konserten inleds den 7 april, meddelar FNB.

Längst in i LEKSTUGAN

av Sanna Tahvanainen

On 2.4 & To 3.4 kl.19

Ålands Museum/Filmsalen, Mariehamn
bilj. 15/10€, Ålands museum 018-25426

MISSA INTE! HJORTKUNGEN

av Carlo Gozzi regi CEZARIS

Sommarens stora teaterhändelse på KALVHOLMEN i Helsingfors!

spelperiod: 2-28.6 & 30.7 - 23.8

Föreställningen är för alla (över 7 år)!

Biljetter: 30/22/15 €, Viirus 09-440224
Luckan, Hfs 0207 738400
Lippupalvelu 0600 10800 (1,83€/min +na)

www.viirus.fi

VIIRUS

Annonsera i den tidning du själv läser!

VI VANN

I VECKOTÄVLINGEN
tävlingsomgång 7

Presentkort 20 euro

Rosie Nordin, Kastelholm

Allan & M-G Schauman, Hammarland

LOTTER:

Anni Jansson, Godby

Kjell Johansson, Godby

Lisbeth Nyberg, Godby

Berit Söderlund, Mariehamn

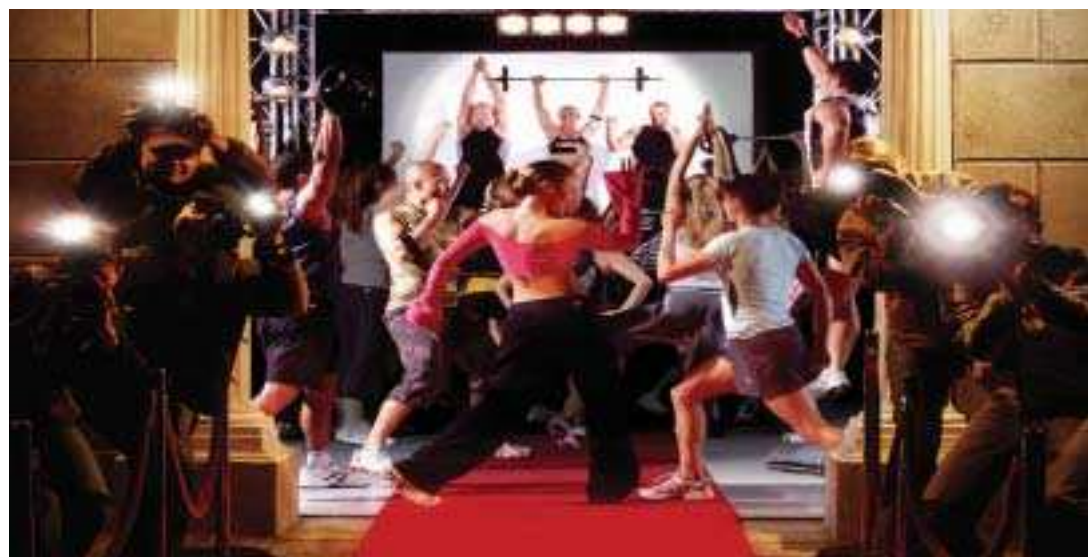
Hilppa Grönlund, Jomala

Rätt svar: 8, 6, 4, 4

GRATTIS!

Vinsterna kan avhämtas från Nya Åland, Uppgårdsvägen 6 i Dalbo

Nya Åland
☆☆☆

TISDAG 01.04 06.45-21.00

FIRAR VI 3 ÅRSJUBILEUM

MED ÖPPET HUS HELA DAGEN!

Kl. 07.00 Morgoncycling 30 minuter
Kl. 16.00 Cirkel
Kl. 16.30 Bodypump
Kl. 17.00 KAMP
Kl. 17.30 Core
Kl. 18.00 Bodyjam
Kl. 18.00 Maratoncycling 90 minuter
(möjligt att hoppa av vid 30 och 60 minuter)
Kl. 18.30 Cirkel-core
Kl. 19.00 Bodycombat
Kl. 19.30 Step
Kl. 20.00 Bodybalance
(Alla klasser är 30 min utom Cycling kl 18.00)

Alla är varmt välkomna in och testa på både vår gruppträning och gymträning!

Kastringevägen 1, 22150 Jomala www.traningsverket.fi info@traningsverket.fi +358 18 23003

Samarbetspartner: DECORUS

TRÄNINGSVÄRKET™

5-års kalas!

Jubileumssoffa

795€

ord. pris 880€

TORINO 3-sits soffa med divan.
Finns även som 3-sits 765€
2,5-sits 695€ utan divan.
Tyg Natura.

119€

ord. pris 155€

GEORGE Clubfåtölj.
Tyg Bali

1€

Max 1 st per kund
10€ (ord. pris 17€)

Finns i vitlack, oljad ek och svartlack.

De 50 första handlande kunderna i varje EM-butik
får köpa Remember postbräda för 1€
Gäller endast 29.3.08

TÄVLA &
VINN
VARDAGSRUMMET!
Värde 3.300€
Välkomna!

På lördag 29.3 & söndag 30.3
bjuder vi på kaffe och tårta.
Ballonger till barnen

ÅRETS EM-BUTIK!

EM Åland

Dalkarby, Godbyvägen 184

Tel 32 940

Skräddarsydda finansieringsalternativ med
Aktiiviraha!

www.em.com

Skönt att
komma hem.

Ella Grüssner Cromwell-Morgan
Epost: redaktion@nyan.ax

”

Inne i huset möttes vi av mannens hustru, deras fem barn och ett fullständigt kaos av leksaker, motorcykeldelar och en och annan Bob. Jag trivdes direkt. ELLA GRÜSSNER CROMWELL-MORGAN

En och annan Bob

Det är underligt hur starkt doftsinnet är kopplat till minnet. En flyktig doft som passerar under bråkdelen av en sekund kan återskapa ett helt livskapitel som antingen är blekt som en vattenstämpel eller tydligt som en detaljrik filmsevens.

Häromdagen doftade jag på en ljuvlig Sauvignon Blanc, och golvet försvann under mina fötter. Minnet slungades iväg tusentals kilometer och landade vid middagsbordet hos en maorifamilj på Nya Zeelands norra ö. Trots att det är över tio år sedan jag satt på den hårda pallen i det lilla köket såg jag tydligt ansiktena på alla i rummet.

Det var det gemensamma intresset för motorcyklar av märket Indian som blev nyckeln till familjens hem, och jag minns när vi svängde in på gården och möttes av en ståtlig man med mörka ögon och varmt leende. Vid hans sida stod en hund som var allt annat än ståtlig. Den var tovig och hade olika stora öron som hängde slappt ner längs huvudet. Svansen var krokig och tassarna klumpiga, men hunden hade de snällaste ögon jag sett. Hela gården var täckt med små jordhögar, och jag frågade om de hade problem med mullvar. Maorimannen sneglade mot hunden och svarade:

– Nej, vi har problem med Bob, vår hund. Han är kleptomant och går dagligen runt i byn och stäl grannhundarnas mat-skålar. Han gräver ner dem här i trädgården. En gång i veckan måste jag gå på en återlämningsrunda i grannskapet och be om ursäkt. Några gånger har han kommit hemdragandes med en halv ko från slakteriet här intill, och varje gång ungarna saknar något måste de gå runt och leta i Bobs jordhögar.

Bob blev plötsligt lite orolig. En katt kom fram och strök sig mot mitt ben.

– Det där är Bob, sa mannen. Han är chef här på gården.

Innan jag hann kommentera kattens namn fortsatte mannen lite generat:

– Ja, vi har döpt alla våra husdjur till Bob. Det blir enklast så. Där inne finns guld fisken, marsvinet och vandrande pinnen Bob, Bob och Bob.

Inne i huset möttes vi av mannens hustru, deras fem barn och ett fullständigt kaos av leksaker, motorcykeldelar och en och annan Bob. Jag trivdes direkt. Kvinnan hade dukat upp två extra platser vid köksbordet. Under hela kvällen och det mesta av natten utbytte vi historier om våra respektive länder, kulturer, traditioner och levnadssätt. De ville höra allt om vikingatid, vinterkrig och medeltidskyrkor, och vi hänfördes av deras berättelser om ansiktstatueringar, maorifolkets kamp och dagens gångproblem. När den andra flaskan Sauvignon Blanc var urdrucken var vi alla fullständigt utmattade men kände oss mentalt rikare än på länge.

Samma varma känsla smyger sig fram när jag doftar på en Sauvignon Blanc från Nya Zeeland.

Men det första jag tänker på är Bob.

Pinotage med fjäder i hatten och Garganega med personlighet

Dagens vita vin fick mig att minnas pampiga medeltidsborgar, trånga gränder och tunga Garganega-druvklasar. Tyvärr finns det många tråkiga viner från Soave i Veneto, men hittar man de rätta kan man inte få nog.

Veckans vita/Zenato Soave Classico

Det är skönt att i minnet få resa tillbaka till en plats där man trivdes. När jag går runt bland flaskorna i en vinhandel får namnen på etiketterna mig att göra små tankeskutt tillbaka till vinorter runt om i världen. När jag lyfte ner denna Soave Classico från hyllan och placerade den i min vagn kunde jag i tanken blicka ut över vinrankor som tyngs ner av skördemogna Garganegadruvor. Vinnerna från denna muringårdade medeltidsstad gjorde mig knäsvag. Hit vill jag resa tillbaka också i verkligheten.

När jag doftar på ett vitt vin kan jag oftast placera in det i en frukt-, bär- eller blomkategori. Visst går dofterna in i varandra, men ofta är det någon av dessa tre huvudklasser som styr upplevelsen. Därför är det alltid spännande när ett vin överraskar mig med något annorlunda. Tropiska frukter i form av ananas och banantårta känner jag i och för sig i dagens vin, men också palsternacka, sparris, kokos och marsipan. En limesyra friskar upp doftmångfalden. Vinets personliga smaker stannar inte så länge i munnen, men lämnar efter sig en behaglig fruktighet och en önskan om mer.

Passar till: Asiatiskinspire-rade fisk- och skaldjursrätter med krispiga grönsaker. Gott till vitmögelsostar som brie, camembert och getost. Möt gärna vinets limeton med lime i maten.

Vin: Zenato Soave Classico 2006
Druvsort: Garganega 80 %, Trebbiano 20 %
Alkoholhalt: 12,5 %
Producent/Vingård: Zenato
Ursprung/klassificering: DOC Soave Classico, Veneto, Italien
Lagring: På ståltank
Förslutning: Naturkork
Hållbarhet: Drick nu eller spara 1 år
Serveringstemperatur: Runt 9 grader
Pris: 9,87 €
Artikelnummer på Alko: 008282

Den sydafrikanska producenten Zonnebloems meritlista är inte fy skam. När andra världskriget stormade som argast i vår del av världen fick firman sina första stora utmärkelser för sina magnifika, lagringsdugliga viner.

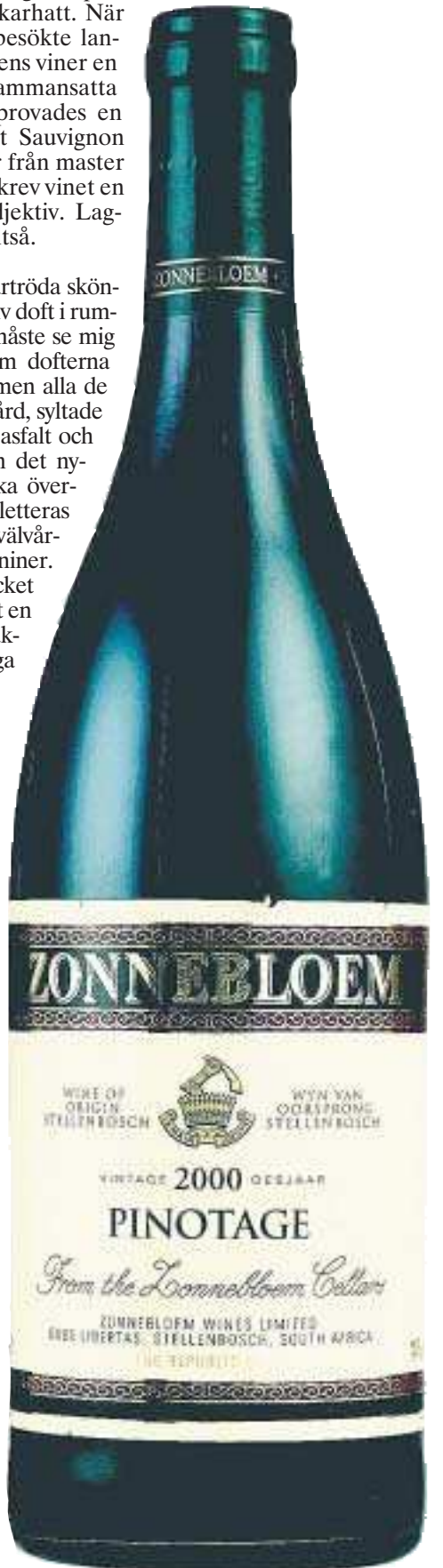
Veckans röda/Zonnebloem Pinotage

Zonnebloem Wines har många respekt- ingivande fjädrar i sin vinmakarhatt. När den brittiska kungafamiljen besökte landet 1947 fick ett av producentens viner en ärofylld plats på den specialsammansatta kungliga vinlistan. År 1977 provades en flaska Zonnebloem Cabernet Sauvignon av årgång 1945 av vinexperter från master of Wine-institutet, och de tillskrev vinet en halv uppsats av åtråvärda adjektiv. Lagringsduglighet med besked alltså.

När jag håller upp denna svartröda skönhet i glaset sprider sig en intensiv doft i rummet. Den är så kraftig att jag måste se mig omkring för att kontrollera om dofterna kommer från en annan källa, men alla de fylliga aromerna av rosenträdgård, syltade bär, viol, salmiakpulver, fuktig asfalt och hallonkarameller kommer från det nyupphälda vinet. Smaken är lika över- svallande som doften och kompletteras snyggt av röda äpplen, körsbär, välvärdad syra och bomullsmjuka tanniner. Trots att vinet bjuder på så mycket på en och samma gång har vinet en skön elegans som ibland kan saknas i viner av denna storfruktiga druva. Mycket gott.

Passar till: Vilträtter som rådjursstek, hjortfilé eller lamm. De mjuka tanninerna gör också att vinet klarar av viss kryddhetta utan att ställa till med oönskad halsbränna. Gott också till blåmögelsostar och lagrade hårdostar.

Vin: Zonnebloem Pinotage 2006
Druvsort: Pinotage 100 %
Alkoholhalt: 13,5 %
Producent/Vingård: Zonnebloem Wines
Ursprung/klassificering: Stellenbosch, Sydafrika
Lagring: Lagrat på franska och amerikanska ekfat
Hållbarhet: Drick nu eller spara 4 år
Förslutning: Naturkork
Serveringstemperatur: Runt 19 grader
Pris: 9,28 € (värt var- enda cent!)
Artikelnummer på Alko: 005946

GÄSTKOCKEN FREDRIK TÖRNROOS

Grillad kalvfilé med pepparsås och duschesspotatis

4 personer:

ca 800 gram kalvfilé
8 stora potatisar
6 dl grädde
3 st mustapekka ostar
4 st ägg
2 st broccoli
smör
mjölk
salt och peppar

Gör så här:

Ta fram köttet en timme före det ska tillagas. Sätt ugnen på 200 grader med värmen uppiifrån. Skala och skär potatisen i mindre bitar, låt koka tills det är lite sönderkokt. Häll av vattnet i durkslag. Blanda sedan ihop potatisen med lite mjölk, 4 ägg-gulor, lite smör, salt och peppar. Spritsa sen ut smeten på en plåt portionsvis.

Till
det
röda

Häll grädde och smula i osten i en kastrull och låt det sakta koka ihop till sås. Tillsätt lite salt och nymalen svartpeppar.

Koka upp vatten i en kastrull och skär broccolin i mindre bitar. Sätt broccolin i kokande vatten en minut. Häll bort vattnet och spola med iskallt vatten ett par minuter. Låt broccolin torka på en handuk.

Gratinerad duschessen i ugnen i

ca 10 minuter, tills de är gyllenbruna.

Hetta upp en grillpanna och grilla kalvfiléerna ett par minuter på varje sida, tills det börjar sippra ut kötsaft. Låt köttet vila på en duk ett par minuter. Snabbstek under tiden broccolin i en stekpanna.

Sen är det dags att äta, smaklig måltid!

Vår i luften – och i vattnet

På hugget

JOHAN BOMAN
FISKARBODEN
fiskarboden@aland.net

När vattnet blir varmare leker sik, gädda, gös och abborre. Nyans fiskexpert Johan Boman har vårkänslor: – Ut i vårvärmen och fiska!

Ja, efter denna märkliga vinter utan många minusgrader eller mycket is och snö känns ändå våren lika välkommen som alltid.

Om den konstiga vintern beror på global uppvärmning eller om det bara är en varm vinter, det kan vi bara spekulera om. Enligt en äldre herre som jag pratade med i butiken så var det likadant i mitten av 1930-talet. Men jag hoppas verkligen att nästa vinter blir en ordentlig vargavinter med is i hela Östersjön. Många isfiskare blev väldigt besvikna denna vinter. För även om man en sådan här vinter kan fiska från båt är det nästan ingen som gör det.

Hur ligger det till med fisket då? Jo, havsöringsfisket har varit riktigt bra enligt rapporterna. Många fina blanka öringar har dragits upp av ivriga sportfiskare. Havsöringsfisket runt Åland har blivit bättre de senaste åren. Havsöringen är inte bara att gå ner och fanga hur som helst, utan det krävs ofta tid och kunskap för att lyckas med havets silver.

Fisketips

Ett annat fiske som åter blir aktuellt på vårkanten är sikmetet. Siken är en väldigt omtyckt matfisk och fångas för det mesta med nät. Mete efter sik har blivit populärt i hela Norden. Det finns många experter som drar upp en hel del sik. Det gäller att veta var siken brukar hålla till.

Fint vårfiske. Ta fram spö och rulle. Kolla skicket på linan. Smörj rullen med några droppar olja. Ut i våren och fiska. Foto: GUNNAR ROOS

Utrustningen som krävs är väldigt enkel: ett vanligt spö, en kastdubb eller bly och en krok agnad med mask. Använd gärna fler spön för att lyckas bättre. När siken sedan hugger så var inte för snabba med att veva upp. Låt den ta några meter lina, annars kan den spotta ut kroken om den känner motstånd i linan. Sikmetet är bäst när vattnet fortfarande är kallt, på sommaren hinner bara masken landa så får man istället mört och abborre.

Leker om våren

Även annan fisk som gädda, gös och abborre börjar bli mer aktiva när vattnet blir varmare. Alla ska upp till sina

lekplatser och börjar flytta sig mer. Gäddan leker först, abborren lite senare och gösen till sist. Alla tre lägger sin rom och sin mjölke på grunt vatten i vikar och flador. Personligen tycker jag att man bör ha mer fredningsområden för leken på våren.

Ta gösen som ett exempel, den fiskas allt för hårt på väg upp till sina lekområden. Därför, och det vet alla, har vi nästan bara små exemplar i våra vatten. Ta bort gösförbudet i juni och inför 60mm maskor. En enkel lösning på ett svårt problem. Även gäddan fiskas hårt av främst sportfiskare på lekområden. Även här kan man freda direkta lekområden

för att trygga reproduktionen. Slemmerna är ett exempel.

Årets nyheter

Så här på våren är det påfyllnad i alla sportfiskebutiker, årets nyheter kommer in. Det är alltid lika roligt att få plocka upp nya varor på hyllorna. Vad är nytt för i år då? Ja det är väl inget revolutionerande direkt. Nya drag, rullar och spön finns det alltid. Många drag som kommer försvinner igen ganska fort. Det blev ingen succé helt enkelt.

Många frågar mig varför det finns så många olika färger på ett visst drag. Ta till exempel Buster Jerk som har blivit en storsäljare. Det finns idag ett

140 tal färger på det draget. Och inte är det för fiskarnas skull, utan för sportfiskarnas. Om ett drag är bra vill man ha fler färger så klart. För vissa dagar är blått bra, andra dagar är grönt bra. Och när inget annat funkalar slänger man på en rosa och vips hugger fisken.

Faktum är att fisken har bättre syn och färgseende än människan. De uppfattar även ultraviolett ljus och ser färger på ett helt annat sätt än vi. Det här har flera tillverkare tagit fasta på och lagat drag med ultraviolette färger. Om det blir succé återstår att se.

Olika smak och luktsensorer tillsätts också på dragen för att fisken ska hugga. Inno-

vationen hos tillverkarna upphör aldrig.

Släpp fisken

Jag hoppas detta blir ett bra år med mycket stor fisk, som så klart får simma tillbaka igen efter fångst. Alla stugägare och turistföretagare borde förespråka mer catch and release till sina gäster. Det vinner alla på. Ta fram spö och rulle nu och se över hur skicket är på lina med mera. Gör gärna en service på rullen med några droppar olja i maskineriet. Ut i vårvärmen och fiska! Skitfiske!

JOHAN BOMAN
redaktion@nyan.ax

Sköna bussresor för alla sinnen

Lisebergs Trädgårdsdagar i Göteborg

Med Titte Törnroth-Sarkkinen. 9/5, 3 dagar. Pris 269 €/person inkl. del i dubbelrum på hotell med frukost, entré till Göteborgs Botaniska Trädgård samt Lisebergs Trädgårdsdagar, guidad rundtur i Ericssbergs Slottspark, lunch på Bastedalens Herrgård, guidad rundtur i Kinaparken samt reseledarens tjänster.

Slott & Allsång

29/6, 2 dagar. Upplev tre slott kring Mälaren och allsång med folkkära Kikki Danielsson. Pris 295 €/person inkl. del i juniorsvit på Sundbyholms Slott, lunch, entré till allsången, utflyktskorg, frukost, kaffe och smörgås, lunch inkl. måltidsdryck, entré samt guidning till alla slott.

Bostadsmässan i Vasa

8/8, 3 dagar. I Sunnå, Vasa. Huvudteman för årets mäsas är Hem för oss alla och Ekologiskt byggande.

Pris: 233 €/person inkl. del i B-hytt samt sjöfrukost, del i tvåbäddsrums på Hotell Wallonia Garden inkl. frukost samt entré till mässan en dag.

Sundbyholms Slott vid Mälaren

WILLIAMS

I alla resor med Williams Buss ingår buss- och båtresa t/r samt sjöfrukost.

Resor med Williams Buss bokar du hos Ålandsresor Resebyrå, Torggatan 2, telefon 28 040

I dag för 200 år sedan

Reträtt. Svenskarnas reträtt från Åland under Döbelns ledning i mars 1809 hörde till krigets dramatiska skeden. De retirera trupperna anfördes av ryska kavallerienheter på isen på Ålands hav. Reträtten skildras i en målning av August Malmström som finns på Österbottensmuseum i Vasa. Bilden ur Martin Hårdstedts bok "Finska kriget 1808-1809".

I dag för 200 år sedan, den 29 mars 1808, nådde 1808-09-års krig, också kallat Finska kriget för första gången Åland när de ryska trupperna anlände till den östligaste skärgården. Brändöby besattes följande dag, den 30 mars, av ryskt kavalleri.

Finska kriget som pågick mellan 1808-1809 uppmärksammas efter två sekler som "Märkesåret" av nationalkommittéer på regeringsnivå i både Sverige och Finland. Historiska konferenser söker finna nya perspektiv och förklaringsmodeller på det förflutna, på vår samtid och kanske på oss själva. Under dessa sekler har kriget med alla dess bittra rännilar av förödmjukelser, överlöperier och nederlag, helst förpassats till officiell glömska och tystnad.

Begreppet det glömda kriget gäller emellertid också händelserna på de åländska öarna. Arkivchef **Håkan Axelsson** vid Ålands landskapsarkiv kan bekräfta att stora delar av samlingarna av beslut och skrivelser, order, stämmoprotokoll och tingsuppteckningar, är i det närmaste oarbetade. Viktiga primärkällor har knappt lästs på två sekler och endast i mycket blygsam omfattning noterats eller införts i den tryckta åländska bygdehistoriken. Förutom de gamla dokumenten och den åländska terrängens alltmer övervuxna ärr från batteriställningar och spärklinjer, är det nog bara Frihetsstenen vid Finströms kyrka och monumentet i Kumlinge som på ett mer handfast sätt påminner vandraren om denna ödestid för både Sverige, Åland och Finland.

Meddelandet om krigsutbrottet i öster den kalla vintern 1808, för-

Skriver om kriget

■ Sveriges, Ålands och Finlands historiska gemenskap genom seklerna bröts definitivt av det så kallade Finska kriget som pågick mellan 1808-1809. I detta krig förlorade Sverige en tredjedel av sitt territorium och en fjärdedel av befolkningen. Åland och Finland blev ryskt. Krigets minnen

högtidlighålls i år och 2009 i de båda gamla svensk-finska rikshalvorna på omse sidor av Östersjön.

■ **Jörgen Lundqvist**, kommundirektör i Eckerö och historiskt intresserad, skildrar här några scener och öden från "det glömda kriget på Åland" år 1808. (jk)

Jörgen Lundqvist.

medlades inom någon vecka från den optiska telegrafstationen på Valberget i Storby i Eckerö via Signilskär till Grisslehamn och till det kungliga slottet i Stockholm. Den 22 mars intog ryssarna Åbo och den 26 mars fick överste **Vuitsch** marschorer mot Åland. Krigets trumvirvar nådde Ålands östliga skärgård den 29 mars 1808 och den 30 mars var Brändöby besatt av ryska kavalleriförband. Därefter följde i snabb takt Kumlinge och det fasta Åland. Redan den 1 april red en kosackpatrull i sporrsträck genom Storby i Eckerö och ut över isen till Signilskär där ställningarna till den optiska telegrafen brändes ned.

Under fem dagar i maj – i det Finska krigets första vacklande månader i dess första avgörande år reste sig allmogen på Åland i en förtvivlad

men spektakulär kraftmätning med den nya överhögheten. De ryska trupperna på Åland var fåtaliga med utspridda posterier och deras sårbarhet var uppenbar. Trots löften om att allmogen skulle behandlas med "foglighet" stegrades kraven på körsor och dagsarbeten. Avväpningen av bönderna, beslag av krut, liksom påföljande rekvisitioner av alla slags båtar började beledsagades av grova hot om näsor som skulle skäras av och om deporteringar. Motståndet på Åland fick en trevande inledning med hemlig kurirtrafik från Eckerö redd med underrättelser om ryska positioner, förläggningsorter, beväpning och styrkeförhållanden vilka överlämnades till den svenska skärgårdsbataljonen i Grisslehamn under ledning av överstelöjtnant **Berndt Wilhelm Fock**. (Enligt **Valdemar Nyman** hade Fock redan vid

Upprorsmän. Konstnären Pehr Blom skildrar i sin målning från en scen där ålänningar hänger i Ålands lagting.

denna tid övertagit arrendekontraktet på Grelsby kungsgård. Han blev senare utnämnd till chef för lantvärdet på Åland.)

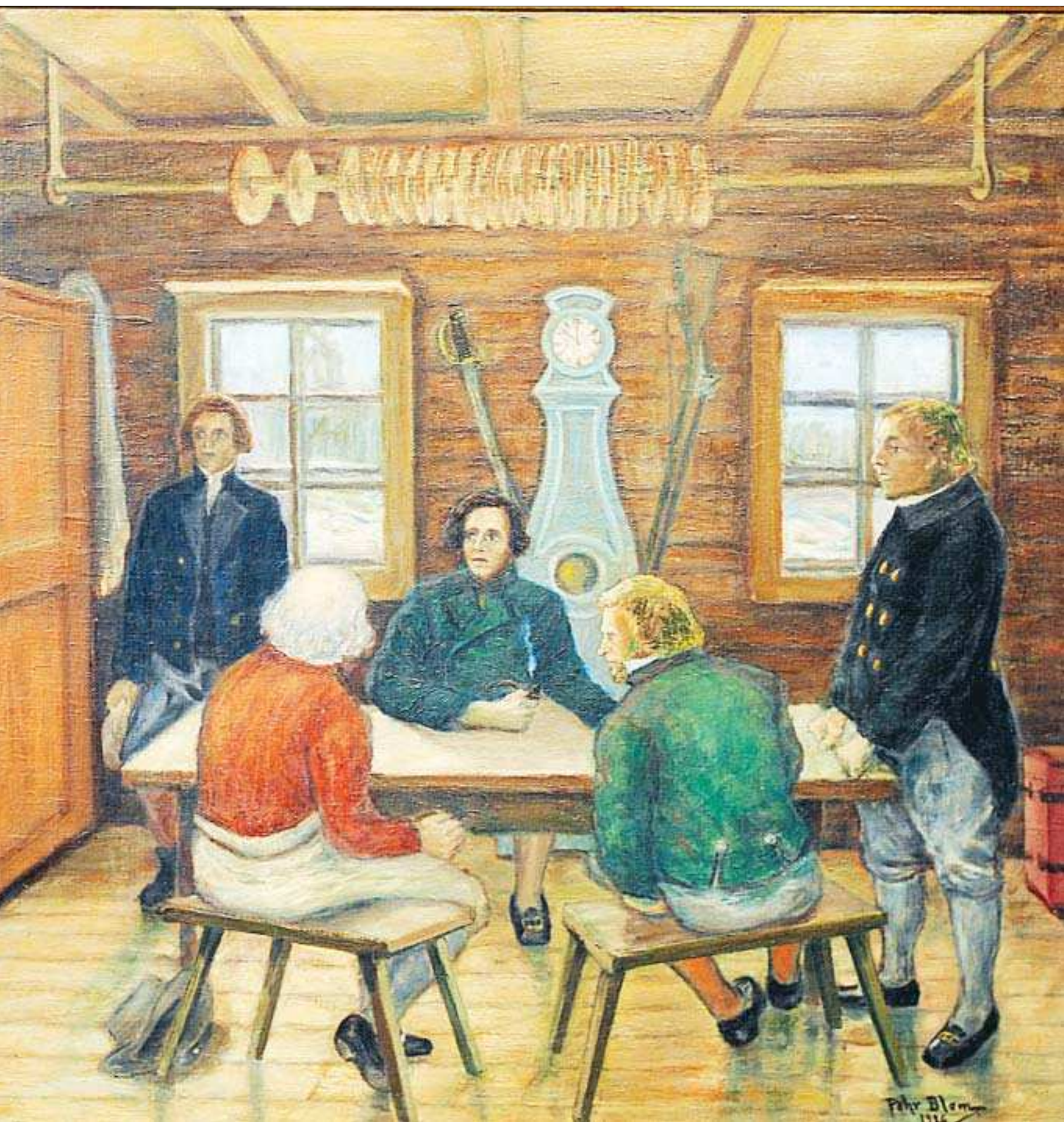
Folkuppbådet tog därpå sin mer militanta början i Finström. I spetsen för ålänningarna stod kronolänsmannen **Erik Arén**, född i Bartsgråda och vid tillfället bosatt i Bamböle, Finström, där han utnämns till länsman 1802, samt pastorsadjunkten **Henrik Johan Gummerus**, född i Masku härad, Åbo län och prästvigd i Lemland 1799. Länsman Erik Arén uppmanade Gummerus att ta befälet över den redan hundrahövdade bondekongressen.

Natten till lördagen den 7 maj 1808 gick således budkavlen mellan gårdar och boställen på Åland. Bönder och torpare, hantverkare, färjkarlar och fiskare, grep till de vapen som kunde

uppbibras, tilltvingas eller framställas, vare sig det handlade om vässade gärdsgårdsstörar och beslagtagna eller sedermera i kampen tillgripna muskoter och pistoler. Strider med sälbössor utkämpades vid Färjsundet i Godby i samband med ryska försök till överskeppningar av manskap från Haraldsby. Samma kväll överföll bönderna en rysk postering inte långt från kyrkan i Jomala.

Stridsviljan var kompakt och okuvlig, till och med. uppsluppen. Vid en bröllopsfest hos **Anders Karlsson** i Sålis, Hammarland, avbröts dansen för att manfolket skulle kunna hörsamma budkavlen och överrumpla de ryska infanterister som fanns inkvarterade på gästgiveriet i Frebby nere vid Marsund. Skottmärkena satt länge kvar i det gamla väggarna. Sammanlagt togs 14 fångar natten till

En nådde kriget Åland

Åländska allmogemän samlas den 6 maj 1808 inför bonderesningen mot de ryska trupperna. I dörren pastorsadjunkt Gummerus och vid bordsändan länsman Arén. Målningen Foto: ERKKI SANTAMALA

Telegraf. Meddelandet om krigsutbrottet i öster förmedlades inom någon vecka via den optiska telegrafstationen på Valberget i Storby i Eckerö via Signilskär till Grisslehamn och till det kungliga slottet i Stockholm. På bilden en modell av telegrafstationen på Signilskär. Foto: PETER WINQUIST

Kungen. Kung Gustav IV Adolf, som själv övertog krigsledningen på Åland, här tecknad på jakten Amadis av J. Hägg. Bilden ur C.O Nordensvans "Finska kriget 1808-1809".

den 7 maj i Hammarland. Brofogden **Anders Wadman** från Postad ledde hammarlänningarna. Bönder i Gottby och Kungsö övermannade den ryska posteringen vid Hammarudda. Jomalabornas motståndsvilja liknas vid en jäsande vulkan av krönikören **Karl August Bomansson** i dennes klassiska uppteckningar från 1852 om det åländska folkuppbådet. (Bomansson var filosofie doktor och son till länsmannen i Saltvik.)

Allmogen från Dalkarby med omnejd; 30 man anförda av bönderna **Erik Eriksson** och **Matts Eriksson**, begav sig till gården Övernäs i nuvarande Mariehamn där ryska förband övermannades efter skottlossning. Sina egna gevär hade de tilltvingat sig från länsmannen i Jomala. En alltfjämt beryktad eldstrid stod vid den östra kyrkogårdsmuren vid Jomala kyrka. Major Nejdhardt som

på Strömsvik förde befäl över de 200 man starka ryska trupperna på Åland kunde till slut gripas.

Motståndet kulminerade vid striden på Kumlinge hed den 10 maj 1808 då nästan 400 ryska krigsfångar togs av bondehären med understödande eldgivning från löjtnant von Kapfelmans svenska spaningskepp. I striden om Brändöby den 11 maj togs ytterligare ett hundratal soldater tillfånga. Oavbrutna krigsfångetransporter utgick från Eckerö till svenska fastlandet. Vid fångtransporterna medföljde ofta erfarna poströtmän från Eckerö. **Erik Mattsson** från Mickels, **Matts Hinderesson** från Pelläs och **Johan Mattsson** från Thors, samtliga gårdar i Kyrkoby, deltog vardera i två sådana färder.

Under en veckas kamp vändes således de civila ålänningarnas vapen

alltmer oförskräckt och alltmer framgångsrikt mot en av dåtidens militära stormakter. Åland blev motståndets vagga och själva symbolen för det svenska rikets bestånd och stridsberedskap. I svenska kyrkor upplästes en redogörelse över "den täcka Åländska allmogen som vid detta tillfälle sjelfmant vågade lif och blod för sin fosterbygds räddning". Den svenske kungen Gustav IV Adolf övertog den framskjutna krigsledningen på Åland och landskapet blev centrum för diplomatiska aktiviteter, parader och ett förfinat hovliv. Kungasätet flyttade sommaren och hösten 1808 mellan Kastelholm, Grelsby kungsgård och slutligen Lemlands prästgård.

Både Henrik Johan Gummerus och Erik Arén uppehöll sig en tid i Stockholm 1808 där de erhöll kung-

liga utmärkelser och tjänster. Gummerus utnämndes till hovpredikant. Arén blev tillfällig kronofogde på Åland och beviljades en årlig pension av kung Gustav IV Adolf vid en audiens på Lemlands prästgård. De lämnade Åland med de svenska trupperna 1809. Erik Arén fick 1821 tillåtelse att återvända och bosatte sig småningom i Bjärström. Han levde till 1859.

Vice talmannen i Ålands lands-ting, **Johannes Eriksson**, berättar i en minnesbok att hans föräldrar på hemmanet Karl-Ers länge varit gran- nar med Erik Arén och att denne all- tid framstått som tapper, rådig och kvick. Johannes Eriksson omtalar hur han själv i unga år skjutsat Aréns änka till Mariehamn där hon utkvit- terat den pension på 200 riksdaler som svenska staten tillerkänt maken. Gummerus erhöi småningom pasto-

ratet Högby på Öland där han dog 1836.

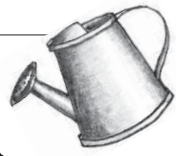
Vid hundraårsminnet av folk- uppbådet på Åland 1908 översände bland andra Finströms Ungdoms- förening en krans till Gummerus grav på Öland. Högby församling och dess komminister **Dag Sandahl** planerar att genomföra en särskild Gummerus-dag den 8 maj i år där flera föredragshållare kommer att belysa Ålands historiska och mili- tärstrategiska roll. Församlingen och Borgholms kommun önskar för- stärkta kontakter med Åland.

Låt oss hoppas Gummerus-minnet på Öland bildar utgångspunkt för nya mänskliga möten i vårt gemen- samma Östersjöländskap.

Titte Törnroth-Sarkkinen
Epost: titte.tornroth@nyan.ax

tittes trädgård

OBS! Det finns ännu några platser kvar på den smideskurs som Ålands trädgårdsförening ordnar för sina medlemmar i morgon. Anmälningar till Carita, tel. 31714.

Om att trampas på personligheter

Ingen sten är den andra lik, vilken härlig tanke!

Naturen, hela jorden, är full av stenar som alla har sin egen personlighet.

Stenar är trädgårdens smycken och varje sten är en ädelsten.

Så tycker åtminstone jag. Och så tycker också många andra, det har jag märkt under alla de resor och utflykter jag har gjort med det åländska trädgårdsfolket. Det finns nämligen de som inte alls bryr sig om sten och de som andaktsfullt betraktar varje liten hård klump.

I vissa trädgårdskulturer, i synnerhet i de asiatiska, kan man överhuvudtaget inte tänka sig en trädgård utan stenar.

Hos oss handlar det mera om stenpartier eller prydnadsstenar i japanskt inspirerade rabatter eller trädgårdar.

Alltid tillstånd

Gemensamt för alla kulturer har historiskt sett varit att utnyttja natursten för stigar, gångar och ytor där man inte vill ha gräsmatta.

Något mer hållbart kan man knappast tänka sig. Dessutom kan man variera stenläggning i oändlighet – här om någonsin stämmer påståendet att det bara är fantasin som sätter gränser.

Man kan använda stenar som finns i den egna naturen eller köpa mer exotiska varianter, utbudet är stort.

Det gäller bara att komma ihåg att man alltid bör ha markägarens tillstånd innan man ger sig ut påstensamlartur i skog och mark.

Direkt på marken

Enligt proffsen kräver en stenslagd gång ett förarbete där man gräver bort grässvålen och lite till, lägger markduk och grus och först efter det stenarna.

Jag läser just en bok om den tyska trädgårdsfilosofen och före detta landskapsarkitekten **Hans Drost**. I sin trädgård i Stockholm har Drost lagt kullerstenarna direkt på marken, utan både markduk eller grus, och det har fungerat ypperligt i många år utan några större ogräsproblem.

Själv lägger jag markduken och gruset direkt på gräset, det har fungerat ypperligt i synnerhet med tanke på att alla rabatter av dräneringsskäl är upphöjda.

Rena meditationen

Mina kullerstenar kommer från Eklunds åkeri i Eckerö, man klarar sig mycket långt med ett lass. Som fogmaterial har jag tiggat till mig stendamm från stenkrossen som ligger i närheten.

Jobbigt och tungt? Tja... Att kärra grus och sten är kanske inte det roligaste men att göra själva stenläggningen tycker jag att är rena meditationen. Det går dessutom snabbare än man tror.

Det tar ett par år innan ytan får den patina som behövs för att bli riktigt vacker. Lite mossor och lite, lite ogräs gör sitt.

Sedan är det bara att njuta av sitt tidlösa och garanterat personliga verk!

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
titte.tornroth@nyan.ax
Foto: **SEPPO SARKKINEN**

Vackert också vintertid. En tidigare ägare till vår gård hade gångar av platta stenar, i dag ligger stenarna långt under markytan. Men alla stenar som spaden träffar tas till vara, här har de fått nytt liv som köksterrassens golv.

Spännande att variera. Man kan skapa trevliga mönster genom att kombinera natursten med till exempel tegelsten. Det här golvet finns i The lost Gardens of Heligan i Cornwall i England.

Avancerade konstverk. Om man är riktigt motiverad kan man utnyttja stenarnas färger för att skapa mosaikbilder. Man behöver dock inte vara lika ambitiös som i den här trädgården som ligger på Prinsöarna i Turkiet.

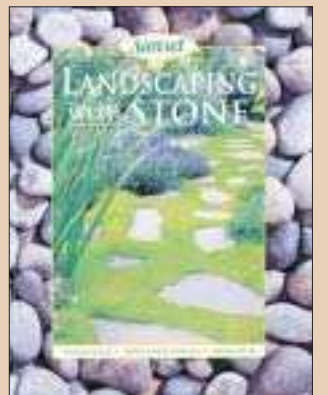
Trevlig gammal tradition. Som barn älskade jag den stora kullerstenbelagda innergården i Eckerö post- och tullhus. Nu skapar jag små kullerstensvikar på olika platser i trädgården.

Massage för fötterna. I en trädgård i staden Shouzhou i Kina finns en matta av små stenar som herrn i huset förr gick på för att stimulera blodcirkulationen i fötterna.

Landscaping with stone

Sunset/Hazel White med flera.

Den här amerikanska boken hittade jag för över fem år sedan på internet, den blev mitt första köp via nätet.

Det har jag aldrig ångrat. Nu har personalen på Lisco bokhandel varit så serviceinriktad att de har beställt in några exemplar av boken. Om du kan engelska och älskar sten i trädgården är boken ett måste. Här finns inspirerande bilder av en massa olika stenläggningar som stigar, gångar, uteplatser. Här finns trappor, terrasser, murar, vattenarrangemang och mycket annat.

En del av boken består av lättbegripliga råd om hur man handskas med sten och många tydliga ritningar på olika konstruktioner. Här finns naturligtvis beskrivningar av olika stensorter, här finns växtlistor, redskap och till och med recept på hur man gör hypertufa, en massa som liknar gammal sten då den stelnar.

KRYSSSET

NR 9

Lösningarna till kryssat nr 9 vill vi ha senast **torsdagen den 10 april, kl 12.00**. Vinnarna och rätt lösning presenteras **torsdagen den 12 april**. Vinster:

**Två Casinolotter i förstapris och varsin Naturlott till andra-
pristagarna.**

Sänd lösningen till **Nya Åland, PB 21, 22 101 Mariehamn.**
Märk kuvertet **kryss 9.**

Namn:.....

Adress:.....

.....

.....

.....

NYA ÅLANDKRYSSET 14

GRATTIS

Casinolotterna i Nya Ålandskryss nr 14 går till **Beatrice Berndtsson** i Finström. Varsin Naturlott får **Regina Andersson** Mariehamn och **Sebastian Henriksson** Jomala. Priserna kommer med posten.

Nyans sudoku

Lösning på sidan 21

LÄTT

1	8			4		2	5	
7			9		6	1	4	
3	4	6				7		
	3		8			6		
2		5		3	7			
8	9				1	3		4
6	7		2	5			8	
				1			6	7
					4	9	3	

Sudoku EB0128

© Bulls

MEDEL

	5		9				2	1
		4	7	6	8		5	
			4		5	9		
		2				8		
3	9	5				1	7	
8		9						6
		7		1				
6		1		2	3	5		7

Sudoku MB0128

© Bulls

SVÅR

6	7					5	3	
			1					9
9						4		1
		8	2	3				
		5			4			
		2	5		8			
4		9					6	3
1							4	

Sudoku HB0128

© Bulls

FRED

LÖRD.

FRED FORSELL/LÖRDAGSKRÖNIKA

Drömmen om det ljuva pensionärlivet

Just nu är jag avundsjuk på mina föräldrar. De är nämligen på väg att pensionera sig. Inom en hyfsat snar framtid. Åh, herregud, så skönt det vore. Jag vill också. Jag har i skrivande stund ungefär 29 år kvar i arbetslivet, om vi förutsätter att jag pensioneras vid 65 och inte råkar ut för någon lemlästande olycka på vägen dit. 29 år. Det är 6815 arbetsdagar. Ungefär. 6815. Jag har bara ett ord för det: Fuckadoodledoo.

Nu ska ni inte missförstå mig. Jag gillar verkligen mitt jobb. Det är ett kalasjobb, jag är privilegierad. Men jag är inte typen som är "gift med jobbet". Jag är i så fall hellre gift med min fritid. Eller i alla fall förlovad, med ett suddigt löfte om giftermål inbakat någonstans. Kort sagt: Jag tar det gärna lite piano. Åh ljuva tanke: Tänk om det fanns ett system som gjorde det möjligt för mig att gå i pension redan nästa år - utan att stämplas som sjukling eller bidragsjockey. Då skulle jag vara Fred Forsell, 37, grå panter. Snacka om att mitt liv skulle se annorlunda ut då. Frihet! Softande! Mjuka byxor! Jag skulle komma och gå som jag ville. Jag skulle beklaga mig inför främlingar på stan om allt som föll mig in: Skatterna, vädret, mina eksem, ovärdig vildsvinssläkt. Och sen skulle jag skylla allt på den korkade ungdomen (det gör jag redan idag, det kan de gott ha, glinen).

Jag skulle kunna sätta mig och påta i rabatten närhelst lusten föll på. Ja, jag kan riktigt se framför mig hur grannen och jag skulle smågnabbas lite:

Granne: "Hörrö, vad håller du på med?"
Jag: "Jag pysslar lite med petuniorna bara, kära granne!"
Granne: "Du, det där är rosor. Och du ska ge fan i min rabatt, har jag ju sagt. Vad gör du på min gård mitt i natten, förresten? Och varför har du inga byxor på dig?"
Som sagt: Frihet!

Vidare kunde jag mala på om "riktig musik". Jag skulle tvinga alla att lyssna när jag berättade om forna tider, det vill säga 1999, när Dr Dres "Chronic 2001" kom. "Historiens sista anständiga hiphopskiva", skulle jag säga och smacka med gommen, och sen skulle jag skrockrappa några rader ur "Bitches Ain't Shit".

Tyvärr kan jag inte riktigt skaka av mig känslan att den ljuva pensionärstiden i dagsläget slösas bort på pensionärerna.

Jag säger inte det för att vara elak - men det är trots allt ett faktum att åldern har viss betydelse. Vissa riktigt gamla pantrar orkar ju bara med grundläggande plikter som att hissa upp byxorna lite för högt och sen gå omkring och andas genom näsan så att det visslar.

En pensionär som inte ens nått 40-strecket skulle ju ha fler möjligheter: Jag skulle kunna böja mer på knäna under bouletterningarna. Jag skulle orka härja mer om orättvisor och skriva fler och argare insändare om de vidriga förhållanden vissa äldre lever under idag. Jag skulle möjligen kunna arrangera lite kåtare pensionärsdanser (tror jag - jag måste erkänna att jag inte vet exakt hur kåta de är idag).

Jag inser förstås att allt detta kommer att förbli drömmar.

Jag får traggla mig igenom mina 6815 dagar.

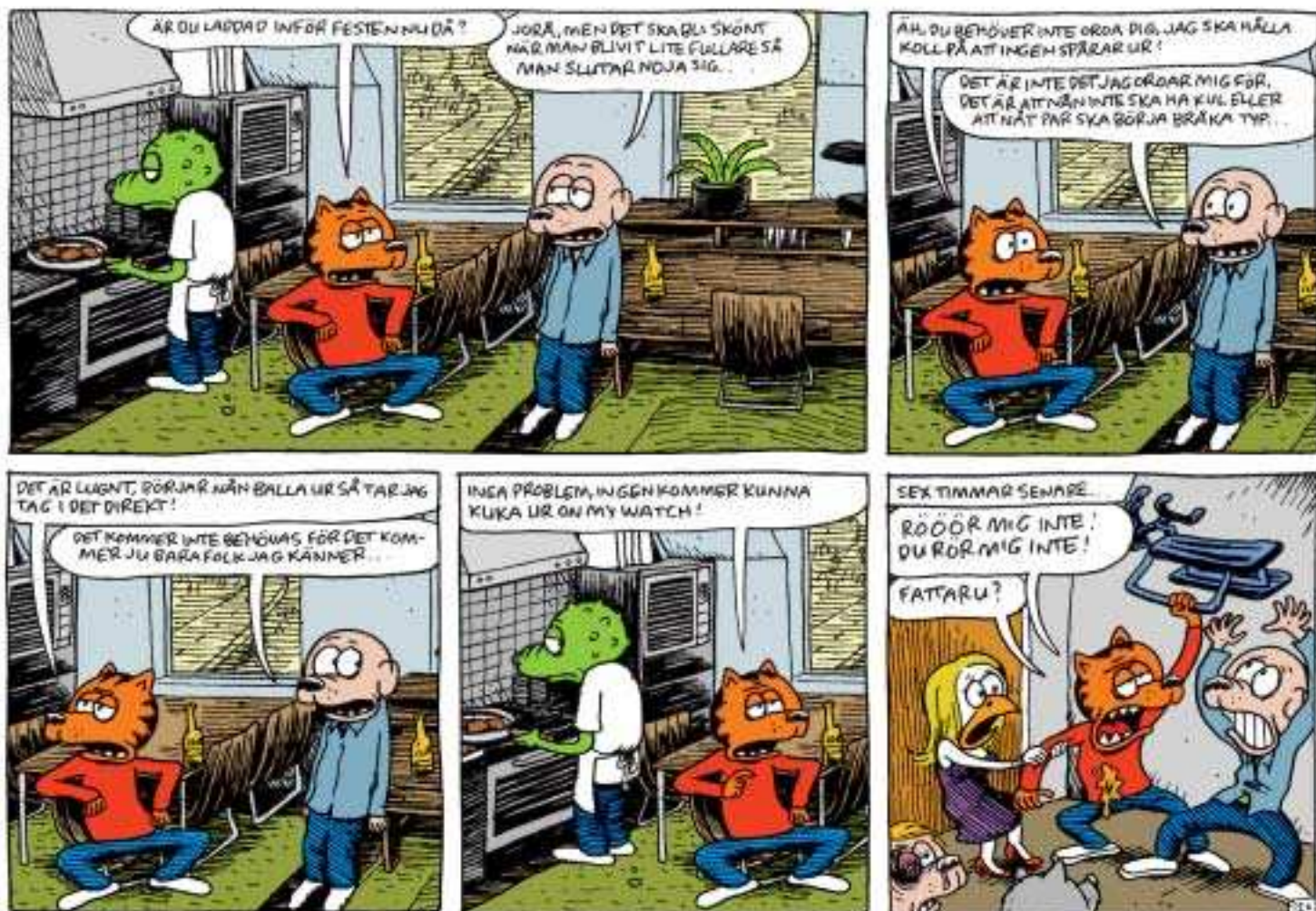
Men jag hoppas, mamma och pappa, att ni inser vilket guld-läge ni har nu.

Hissa upp brallor-na, och sen: På dom bara!

MARTIN KELLERMAN

ROCKY

ZITS

BY JERRY SCOTT AND JIM BORGMAN

Sommartiden stör dygnsrytmen

De ljusa kvällarna påverkar kroppens dygnsrytm och många, i synnerhet de kvällspigga, reagerar på övergången till sommartid med bland annat sömnproblem och stress. Det visar en forskningsrapport från Folkhälsoinstitutet i Finland.

Att klockan vrids bakåt så att vi får längre kvällar är inte enbart angenämt, åtminstone inte om vi skall tro forskarna. En ny studie visar nämligen att dygnsrytmen, som regleras av vår inre klocka, störs av ljuset och påverkar vår psykiska hälsa. Studien har gjorts av forskare vid Folkhälsoinstitutet som har följt en grupp med friska försökspersoner i tre års tid en vecka före och en vecka efter övergången till sommartid.

Ytlig sömn
Forskarna har kunnat konstatera att försökspersonernas dygnsrytm blev mindre stabil och att de blev betydligt mer aktiva i sömnen, det vill säga att sömnen blev både ytlig och fragmenterad.
– Sömnkvaliteten blir lidande och man känner sig trött på dagen, vilket inverkar negativt på humöret och motivationen, skriver forskarna hos Folkhälsoinstitutet.
– Störd dygnsrytm leder till sömnstörningar, stress, ned-satt arbetseffektivitet och i värsta fall en ökning av antalet trafikolyckor och olycksfall i hemmet.

Vill fortsätta
– Då det också är känt att störningar av dygnsrytmen kan utlösa psykiska besvär, kan övergången till sommartid få

Sommartiden påverkar sömnen. Dålig sömn och olika typer av trötthetssymptom som ökad stress och psykiska besvär kan vara priset som vi får betala för de längre vår- och sommarkvällarna som övergången till sommartid innebär. Foto: ERKKI SANTAMALA

vidsträckta konsekvenser för folkhälsan, tror forskarna. De konstaterar också att de kvällspigga lider mera av övergången till sommartid än de som är morgonpigga. Nu vill teamet bakom stu-

dien att man fortsätter att forska i vilka konsekvenser övergången till sommartid har med tanke på folkhälsan, samhällsekonomin och säkerheten. – Genom att identifiera

vilka som har förhöjd risk för dygnsrytmstörningar och därmed sammanhängande symptom, kan vi utveckla bättre metoder för att upptäcka och förebygga sådana störningar, skriver de.

– Systemet med sommartid tillämpas i de flesta av världens länder och påverkar varje år hundratals miljoner människor. Trots det vet man fortfarande relativt lite om systemets hälsoeffekter. Där-

för är det viktigt att man fortsätter att forska i vilka konsekvenser

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
tittle.tornroth@nyan.ax

OBS Det händer

LÖRDAG 29.3

DANS
■■ Arkipelag restaurangen kl 22.00. Högtryck.

FINISSAGE
■■ Kakelhallen kl 19.00-22.00. Finissage på Camilla Edströms utställning: Komma hem. Musikunderhållning.

FÖRELÄSNING
■■ Ålands Museum kl 13.00. Författaren Eric Björk "När Finlands sak var vår." Föreläsning om hur Sverige på olika sätt hjälpte Finland under krigsåren 1939-1945.

KÖP BYT SÄLJ
■■ Ödkarby skola kl 12.00-14.00. Köp-, byt- och säljdag.

MUSIK
■■ Jomala Olofsgården kl 14.00. Sångcafé med Gunvei Andersson, gitarr, Rune Eriksson, bas, Janis Zeimuls, dragspel, Solveig Karlsson, dragspel, Göran Blomqvist, sång och Henrik Östman, piano. Eva lindblom berättar om sin resa till Liberia.
■■ Eckerö Solgården kl 14.00. Sångcafé.

NÖJE
■■ Arkipelag nattklubben kl 22.00. " & "
■■ Parks bar kl 22.00. The Soul band.
■■ Dinos bar kl 22.00. Biomech.

TEATER
■■ Föglö Vikingaborg kl 16.30. "Kryp över fru Markham". Regi: Håkan Sundelin.
■■ Mariehamns satshus kl 19.00. "Katt på Hett plåttak". Regi Arn-Henrik Blomqvist.

VERNISSAGE
■■ Vårdö Strömsgården kl 15.00. Aila Adolfsson har vernissage.

SÖNDAG 30.3

TEATER
■■ Föglö Vikingaborg kl 16.30. "Kryp över fru Markham". Regi: Håkan Sundelin.

MÅNDAG 31.3

TEATER
■■ Stadsbiblioteket kl 19.00. "Klas Klättermus". Djur, sång, pepprade pepparkakor, spänning, stämning och action. Från 4 år.

NYANFAJTEN

	Fem	Fyra	Tre	Två	Ett
Biologi. Ett djur.	Latinskt namn Sus scrofa.	Utrötades i Sverige under 1700-talet, men återkom i hägn under 1940-talet.	Har dålig syn men extremt god hörsel och luktsinne.	Huvudföda för seriefiguren Obelix.	Fyra sådana avrätades på Åland i veckan.
Litteratur. En gestalt.	Den första boken utkom 1928.	Författare är Alan Alexander Milne...	...vars son Christoffer Robin är en gestalt i böckerna.	Bor i Sjumilaskogen.	Är vän med I-or, Nasse och Uggle.
Sverige. En kändis.	Född 19 februari 1986.	Utbildad vid Calle Flygares Teaterskola och StandupStar.	Har samma namn som "Dynamit-Harry" och "drängen Alfred".	Framröstad till Sveriges roligaste man 2008.	Slog igenom som pausunderhållare i årets Melodifestival.
Världen. Ett land.	Den enda dagstidningen är L'Osservatore Romano.	Omgärdas av en ca 3200 meter lång mur.	Dan Browns bok Änglar och demoner utspelar sig här.	Statschefen heter Benedictus XVI.	Här finns Peterskyrkan och Sixtinska kapellet.
Åland. En kommun.	Yta 11,6 kvadratkilometer.	Består bl.a. av områdena Främmanberg, Norrböle och Österbacka.	Kommunen har fyra grundskolor.	Kommunfullmäktiges ordförande är Tage Silander	Har ca 10500 invånare.

Johan Larsson
Epost: johan.larsson@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

” Motion är bara strunt. Är du frisk behöver du den inte och är du sjuk bör du undvika den. **HENRY FORD**

Nu börjar det roliga för Våsc

INNEBANDY. Avgörande match. Med en liten säkerhetslina. Men Våscs herrar vill ta steget till division II redan i dag.

– Det skulle vara kul att gå igenom säsongen obesegrade, säger spelande tränare David Holmberg.

Vad finns det egentligen mer att säga om Våscs säsong? Obesegrade i division III och endast tre poängförluster. Det säger väl verkligen allt. Nu är det dags att ta ytterligare ett steg. Och träningarna fram till dagens match mot KoPu har sett riktigt bra ut.

– Det märks att alla känner att det är en viktig match och att alla tar i riktigt eftersom de vill visa att de ska spela, säger David Holmberg.

Det finns bara ett par frågetecken. Viktiga backen **Frederick Boman** har ryggproblem och är osäker till spel. Han har tränat i veckan med smärtor men borde vara tillgänglig för spel. Detsamma gäller **Mats Kavander** som dragits med en förkylning i veckan. Däremot är **Magnus Ljungars** borta på grund av semester.

Börjar som de brukar

Under veckans träningar har Våsc slipat på boxplay och powerplay. Dessutom har de tränat en hel del på fasta situationer. Viktigt sedan serien slutade har också varit att försöka hålla i gång matchtempot.

– Nu måste vi ställa om men jag tror inte det ska vara några problem, säger Holmberg.

Upplägget inför matchen ser ut som tidigare. Holmberg säger att han inte vill förstora upp något. Risken finns att det låser sig för vissa spelare. Taktiken ser också likadan ut som under grundserien.

– Vi kommer börja spela som i alla andra matcher med 2-2-1-spel och försöka pressa dem. Skulle inte det passa motståndet har vi andra alternativ som är mer traditionella. Men vi börjar som vi börjat alla andra matcher.

Målvakterna viktiga

Segraren i dagens match går direkt till division II. Men det finns som sagt en livlina. Förloren får nämligen möta ett lag från division II i en kvalserie om tre matcher. Men Våsc siktar givetvis på att avancera redan i dag. Även om allt kan hända när det bara gäller en enda match.

– Det blir lite lotteribetonat med bara en match, säger Holmberg. Kommer man in fel i matchen kan det bli tufft.

Laget Våsc ska möta kommer från den andra division III-zonen där de förlorade tre matcher och gjorde över 100 mål framåt. Därför tror Holmberg att målvaktsspelet kan bli avgörande. Som sista utposter har Våsc **Adam Kortman** och **Alex Lindblom**.

– De har nästan delat på ansvaret i år och har båda gjort bra matcher. Men det som faller avgörandet är att Adam inte gjort någon riktigt dålig match, säger Holmberg.

Finns det verkligen något mer att tillägga?

– Vi får väl hoppas att det kommer folk och tittar. Det är ju nu som det är som roligast.

Förhoppningsvis blir det även roligt för Våscs damer efter deras två sista matcher i grundserien i dag. De möter TuWe och RunU på bortaplan och ett poäng räcker för kval till division II.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Highfive. Dennis Isaksson, nummer 2, och David Holmberg är säkert så här glada över att få kvala till division II. Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

Taggat Jomala inleder division I-kvalet

VOLLEYBOLL. Tre lag. Fyra matcher. En segrare. Jakten på division I kan börja.

– Det är vinst vi går in för, säger Jomalas spelande tränare Sofi Lindman. Det här känns jätteroligt.

Det har varit ett litet uppehåll sedan det stod klart att Jomala IK blev klara för division I-kvalet. Den 8 mars spelade de sin senaste match och slutade som segrare i division II östra Svealand. Kvalplatsen var redan då säkrad eftersom Vallentuna B tackat nej till platsen.

Sedan den sista matchen i division II har JIK tränat på för fullt för att hålla matchtempot i gång. Förra helgen intensifierade de träningen något. Framförallt har försvaret och servarna prioriterats. Det har även blivit en hel del matchliknande övningar samt en träningsmatch.

– Vi har tränat ganska mycket under påsken och fick lite motstånd från ålänningar som spelar i Sverige, säger Sofi Lindman.

Inför dagens match mot Sä-

ter ser det riktigt bra ut i laget. Det tycker i alla fall Lindman. Laget är skadefritt och kan ställa upp med bästa möjliga trupp.

– Vi är taggade och det är det vi sett fram emot, säger Lindman. Alla är ivriga att komma iväg och spela.

Det är bara tre lag i kvalserien och alla möter alla två gånger. Södertelge kommer från division I medan Säter kvalar från division II norra Svealand. En serie med endast fyra lag som de vann relativt enkelt. De vann alla sina matcher och förlorade bara ett enda set. Men det är inget som skrämmar Sofi Lindman.

– Den serien är inte så jättebra så det säger kanske inte så jättemycket, säger hon.

Hinner inte stanna

Nej, det är snarare den andra matchen i kvalserien som orar något.

– Vi är mer nervösa inför mötet med Södertelge eftersom de är från division I och vi tror de är bättre. Det är det som är det jobbiga att vi inte vet vilka vi möter, säger Lindman.

Klart för kval? Inte riktigt, men snart kanske. I dag börjar nämligen kvalet till division I och Sofi Lindman, med nummer 6, säger att laget är taggat och att alla är sugna på spel. På bilden syns även nummer 9 Sandra Ekström, nummer 12 Sue Jokinen och nummer 5 Erica Johansson.

Arkivfoto: JONAS EDSVIK

På söndag möts Säter och Södertelge men JIK kan inte stanna kvar och titta på matchen. Den går så pass sent om det passar inte med färjorna. Det hade annars varit bra för JIK att se Södertelge spela innan de möter dem hemma i Vikingahallen nästa omgång. Matchen i dag börjar 17.30 och spelas i Säter. För övriga matcher, se faktarutan intill.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax

...avgörande match även för BK NGD

INNEBANDY. BK NGD spelar i dag den tredje och sista matchen borta mot LoSB i kvalet till damettan. Vinnaren här går vidare till division I. I den första matchen på bortaplan förlorade BK NGD med 5–8. Hemma i Baltichallen tog de revansch och kvitterade till 1–1 i matcher genom en 4–3-seger.

Men nu är det alltså bortaplan som gäller igen. Och NGD tampas inte bara mot ett hårt motstånd utan även mot en fyra meter kortare plan än de är vana vid. För NGD gäller det därför att täcka skottytan eftersom hemmalaget snabbt kommer till skottläge när de utnyttjar den korta banan. (jl)

Sollentuna på väg mot final

VOLLEYBOLL. Johan Lindström spelade i första och tredje set när hans Sollentuna i torsdags besegrade Örskelljunga med 3–0 i set i Elitseriens semifinalspel. Sollentuna leder därmed med 2–0 i matcher. Semifinalerna spelas i bäst av fem matcher. Nästa match spelas i morgon. (jl)

Mäki söker formen under FM

JUDO. På söndag är det dags för **Samuel Mäki** att visa vad han egentligen går för när FM avgörs i Björneborg. Det är sista tävlingen innan EM i Portugal. Ett EM som också är sista chansen till en OS-plats.

– Jag har som målsättning att köra så bra judo som möjligt även om förväntningarna kanske inte är så höga. Men jag försöker göra mitt bästa och målsättningen är alltid att vinna varje match, sa han till Nyan efter EM-uttagningen.

Säsongen har väl inte sett så bra ut och han har missat OS-kval efter OS-kval. FM kan kanske bidra med lite självförtroende. Det tror i alla fall **Eva Fellman** från Ålands Judoklubb.

– Han ser ut att vara i jättebra form, säger hon.

Mäki tävlar i 90-kilosklassen och går sin första match någon gång under söndag förmiddag. (jl)

Förlust för HIK i träningsmatch

FOTBOLL. I tisdags förlorade Hammarlands IK mot Kista med 1–4 i en träningsmatch. På söndag spelar HIK mot Jomala IK i Eckeröhallen 15.30. Även det är en träningsmatch. (jl)

Inget beslut om konstgräs på WHA

IDROTT. Ärendet om WHA:s framtid bordlades under stadsstyrelsens sammanträde i torsdags. Det var fråga om utbyggnad av läktaren samt anläggande av konstgräs som var uppe till diskussion.

Inte heller några beslut togs angående Idrottsparkens nya tennisbanor. (jl)

Sport på gång

LÖRDAG

Skytte
Bredmohallen
Landskamp: 09.00 Sverige-Åland.

Innebandy
Baltichallen
Innebandy Cup: 13.00-17.00.

Bowling
Idrottsgården
Division IV: 16.00 Komet, sista omgången.

Innebandy
Baltichallen
Kval till division II: 18.30 Våsc

SÖNDAG

Orientering
Strandnäs Skola Norra
Stadsorientering: 11.00 Arrangör IFK Mariehamn

Fotboll
Eckeröhallen
Träningsmatch: 15.30 Hammarlands IK-Jomala IK.

DEBATT

För många bygg-kockar

■**Var femte** offentlig byggnad i Finland har svåra fuktskador.

Tretusen skolor i Finland har svåra fuktskador, dvs. varannan skolbyggnad

I Sverige har 175.000 eg-nahemshus fukt och mögel i kryppgrunden.

Man undrar var smärtgränsen går innan våra valda ombud ingriper i byggprocessen. Jag tycker att smärtgränsen passerats för länge sen. Ingen bär ansvar, skattebetalarna får alltid betala notan.

Man kan läsa i tidningen att år 1997 var här på Åland en svensk konsult som föreläste om fukt och mögel i hus i ÅHS: s regi. Ingen byggare besökte den föreläsningen som det beskrivs i tidningen.

Det är väl där som vi har det stora dilemma. Byggbranschen är inte intresserad av några förändringar, man tycks vilja köra på i samma gamla hjulspår, vilket bevisligen inte fungerar. Det borde ju inte vara det stora problemet att åtgärda och renovera mögelskadade hus.

Att förebygga i byggandet så att mögel inte uppstår i konstruktionerna vore väl riktigt och man slipper göra arbetet två gånger. Det är bättre att det kostar 15 miljoner från början att bygga, än att man bygger för 10 miljoner plus att man sanerar mögel för 5 miljoner.

Då kunde också försäkringsbranschen inkludera fuktskador i hemförsäkringen.

Det är många inblandade i en byggprocess i hus som byggs med skattemedel:

1. Byggherren, den som vill bygga ett hus och finansierar detta, tar till sig konsulter och en byggnadskommitté som skall leda arbetet på byggsplatsen och som i huvudsak består av politiker, som i stort är lekman i byggsammanhang, tillsammans med en
2. Projektledare
3. Arkitekt som ritar bygget
4. Konstruktör som ritar konstruktionerna
5. El-konsult som ritar el-installationen
6. VVS-konsult som ritar vvs-installationerna
7. Kontrollanter för bygg-el-vvs
8. Myndigheten som beviljar byggnadslov, kontrollerar konstruktioner, brandskydd, räddningsskydd mm.
9. Byggtreprenören som utser en ansvarig byggsplatschef
10. Entreprenör för el-installation
11. Entreprenör för vvs-installation
12. Mark- och trädgårdsentreprenörer
13. Sidoentreprenörer för alla dessa huvudentreprenörer. Det kan bli ett otal entreprenörer.
14. Inredare och specialinstallationer

Det är för många kockar och då blir det en soppa där ingen har överblick. Är det någon

som tvivlar på att det blir som det blir. Alla skyller på alla.

Det är ju våra folkvalda ombud som skall se till att det blir en förändring på detta eftersom det bevisligen inte fungerar i dag. Och byggfolket som inte ens kommer till ett informationsmöte.

Jag har i många, många år hävdad att byggprocessen måste förändras eftersom det ej fungerar som den bedrivs nu, inget radikalt har gjorts för att häva nuvarande byggsituation. Det måste till mycket radikala åtgärder av förändring enligt min mening.

Jag har sedan nästan tio års tid myntat mina fem teser om ett bättre byggande, och den viktigaste av dem är att en neutral konsult utanför Åland skall i samband med bygglovet kontrollera hela bygget innan spaden sätts i jorden. Han skall granska markförhållandena, grundförhållandena, byggets höjd över grundvattnet och förstås själva husets konstruktioner, både arkitekt och konstruktör.

Han skall ha makt att beordra förändringar om det är skäl till det, en slags myndighet. Bygglovet skall innefatta åtgärderna.

Raset av ett sexvåningshus i norska Ålesund vittnar exakt om hur viktigt mitt budskap är. Jag skall i en kommande insändare utveckla mitt påstående mera i detalj.

Kan en yrkesbyggkommitté leda hela byggprocessen i praktiken?

Denna skall å byggherrens vägnar stå ansvarig för byggets fortsatta öde i exempelvis 30-40 år. Kommittémedlemmarna skall vara personligen ansvariga.

Skall det vara kommittéer som är sammansatta av politiker för offentliga byggen?

När ett bygge är slutavsnat så avgår byggkommittén och lämnar sitt ansvar.

Det verkar vara mindre problem med fukt och mögel i privatbyggda hus. Är orsaken till detta att det är rakare beslutsvägar och färre inblandade än vid offentliga byggen?

Ansaret måste kokas ner till ett fåtal personer som har ett mångårigt ansvar för husets bestånd.

I Sverige diskuterar man i riksdagen om att byggfirmorna skall stå ansvariga för fukt- och mögelskador. Inte enbart staten skall vara ansvarig hävdar regeringens miljöminister.

Myndigheterna som utger anvisningar och bestämmelser måste också involveras såsom ansvariga i personlig mening.

Till slut, det hjälper föga att lyssna på en massa mögelexperts goda råd om man inte här vidtager några åtgärder från myndighets/politikerhåll.

Bruno Fransholm
Byggmästare

Bevara attraktionen post- och tullhuset!

■**En av** Postens affärsidéer är utgivning och försäljning av frimärken till samlare, s.k. filateli. Denna verksamhet har under alla år tillfört Postens och därmed även landskapets kassa betydande summor.

För att behålla och utveckla den åländska filateliverksamheten behöver Posten hålla sin historia levande, där post- och tullhuset, postvägarna och Ålands speciella status självklart bör vara de intressantaste ämnena.

Med den förra poststyrelsens beslut om att slopa postkontoret försvinner en del av helheten också för turist-Åland samtidigt som det historiska arvet för postväsendet sätts i "malpåse".

Jag frågar mig vad kulturministern menar när hon vill fylla post- och tullhuset med verksamheter? Är det inte fyllt av verksamheter redan? Att föra ärendet till museibyrån - som inte har affärsmässighet på agendan - gör ju att "attraktionen" delvis försvinner medan kostnaden totalt för landskapet nog bli större.

Jämför med Bomarsund: efter att ha låtit en av de turistiska huvudattraktionerna nästan ligga i dvala skall man nu investera miljoner på att återskapa en del av historien.

Enligt min mening är Eckerö post- och tullhus en fungerande attraktiv filateli-, kultur- och

Det skulle vara intressant att veta hur Postens förra styrelse resonerade när de tog beslutet? Visste de att det 180 år gamla post- och tullhuset har 35.000 besök per år och att det marknadsförs internationellt som ett av några få turistmål på Åland?, menar insändar skribenten.

turistattraktion med energiska och driftiga entreprenörer som gör att "huset" lever, verksamheter som dessutom kostar relativt "små pengar" att driva och administrera.

Det skulle vara intressant att veta hur Postens förra styrelse resonerade när de tog beslutet? Visste de att det 180 år gamla post- och tullhuset har 35.000 besök per år och att det marknadsförs internationellt som ett av några få turistmål på Åland?

Hur informerades post- och tullhusets styrelse före stängningsbeslutet?

Beslutet var synnerligen beklagligt och visar på stora brister i kommunikation, koordinering och helhetsperspektiv. Dessutom rimmar beslutet illa med den av landskapsregeringen fastslagna turismstrategin.

Brage Eklund
Ålands Framtid

Tipsa
SPORTEN
dygnet runt

Tel 0457 324 4444

nyan.ax

Till din tjänst i ett decennium

Allt detta kan du göra:

- ✓ Läs Senaste nytt, artiklar och krönikor
- ✓ Läs eNyan: papperstidning i sin helhet
- ✓ Kommentera ledare, tipsa redaktionen eller skriv en insändare
- ✓ Sök i arkivet bland internetpublicerade artiklar från 1998-2008
- ✓ Se BB-bilder, bröllopsbilder och bildspel
- ✓ Läs pratstunder, Messa Nyan, Dagens Ålänning och Hälge
- ✓ Sök i Ålands Telefonkatalog samt Gula sidorna, snabbt och enkelt
- ✓ Kolla femdygns-prognosen och följ sjövädret
- ✓ Sök och annonsera i torget, med eller utan bild

Nyhet!

mobil.nyan.ax

nyan.ax
1998-2008

*Passa på
- beställ nu!*

Fiskekar

50-1000 ltr storlek

Rotationsgjutna i polyetylene
isolering i mellanväggar.

Pris från 700 SEK
fritt Stockholm

Tel 0046 36 144653
Fax 0046 36 143841

NSM AB
E-mail:
info@nsm-fish.com

► LEDIGA PLATSER

Ålands Omsorgsförbund k.f.

som är ett kommunalförbund som ger service till cirka 120 personer med utvecklingsstörning och har en personal som motsvarar cirka 105 heltidsanställda

lediganslår en ordinarie tjänst som

EKONOMICHEF

I tjänstens ansvarsområde ingår bl.a.

- Förbundets ekonomiförvaltning (budget – bokslut)
- Skatteredovisningar och ekonomisk statistikföring
- Planerande av ADB-utveckling
- Budgetansvar för ekonomikansliet
- Budgetansvar för finansiering och fastighetsunderhåll
- Ansvara för ekonomi- och fastighetsunderhållspersonal

Behörighetskrav för tjänsten är lämplig högskoleexamen eller annan för tjänsten lämplig examen. Lön för arbetsgivarens representant enl. § 14 kap. II AKTA. Tillträde 1.6.2008 eller enl. överenskommelse.

Ansökan med löneanspråk sänds till Ålands Omsorgsförbund, Strandgatan 23, 22100 Mariehamn och skall vara oss tillhanda **senast den 15 april kl. 15.00.**

Upplysningar ges av omsorgsdirektör Veronika Snellman tel. 018-15746 eller förbundsstyrelsens ordf. Magnus Lundberg tel. 0457-3135785.

Mariehamn den 28.3.2008

Förbundsstyrelsen

► LEDIGA PLATSER

Äldreomsorgen

Äldreomsorgen i Mariehamn står inför stora och nya utmaningar och staden planerar att påbörja Trobergshemmet om- och tillbyggnad och därmed utöka antalet platser och personal inom de närmaste åren.

Vår nuvarande föreståndare går i pension och vi lediganslår därför en ordinarie tjänst som

ADMINISTRATIV CHEF

Den administrativa chefen ska leda och utveckla verksamheten vid Trobergshemmet tillsammans med vårdchefen. Den administrativa chefs uppgifter är av administrativ karaktär, medan vårdpersonalen lyder under vårdchefen.

Behörighetskrav är vid universitet eller jämförbar högskola avlagd examen med lämplig ämneskombination inom det sociala området.

Vi värdesätter god ledarskapsförmåga, erfarenhet av äldreomsorg och samarbetsförmåga.

Närmare upplysningar: Socialdirektör Susanne Lehtinen, tel: 018 – 531 701, 0457 – 361 3292 susanne.lehtinen@mariehamn.ax eller omsorgschef Benita Muukkonen, tel: 018 – 531 736, 0457 – 361 3291 benita.muukkonen@mariehamn.ax

Ansökningshandlingarna sändes till: Socialförvaltningen i Mariehamns stad, Pb 207, 22101 Mariehamn.

Ansökningstiden förlängs till 14.4.2008. Tidigare ansökningar beaktas.

www.mariehamn.ax

► KÖPES

STUGTOMT

med eller utan stuga
alt. torp önskas köpa

Tel 0457 331 4075
eller 14 259
Susanne Henriksson

► SKOLOR & KURSER

Ålands landskapsregering

KURS I LOCKJAKT PÅ RÄV

Kursen hålls av Ulf Lindroth som är frilansande vapen- och skytteredaktör på tidningen Svensk Jakt. Ulf lockade under fjolåret in 50 rävar i pass med hjälp av lockpipan som imiterar harskrik. Kursen innehåller både teori och praktisk jakt.

Tidpunkt: Söndagen den 6 april från kl. 14.00

Plats: Jomala

Kostnad: 55 euro vilket även inkluderar lockpipa samt kaffeservering

För anmälning samt närmare information kontakta skogsbruksbyråns enhet för jakt- och viltvård på telefon 25 000.

OBS! Begränsat antal platser!

► LEDIGA PLATSER

Ålands landskapsregering

lediganslår

1) en ordinarie tjänst som **lönebokförare** vid finansavdelningens redovisningsbyrå

Behörighetskrav för tjänsten är lämplig utbildning och erfarenhet.

Kontaktperson: ledande lönebokförare Gun Mattsson och landskapskamrer Börje Jansson, tel. +35818-25 000.

2) en befattning i arbetsavtalsförhållande som **IT-assistent** vid finansavdelningens allmänna byrå.

Lämplig utbildning för arbetet är utbildning på gymnasialstadienivå som innehåller en lämplig ämneskombination.

Kontaktperson: IT-chef Ronny Lundström, tel. 25224.

3) en tillfällig tjänst som **biträdande avdelningsjurist** vid finansavdelningens allmänna byrå.

Behörighetskrav för tjänsten är inom juridisk fakultet vid universitet eller därmed jämförbar högskola, som är erkänd av nationell utbildningsmyndighet, avlagd examen som motsvarar minst fyra års heltidsstudier.

Kontaktperson: finanschef Dan E Eriksson eller vik. avdelningsjurist Jan-Mikael Huhtala, tel. +358 (0)18 25000.

För ytterligare information hänvisas till Ålands landskapsregerings hemsida eller officiella anslagstavla.

Ansökningshandlingarna skall vara landskapsregeringens registratorskontor tillhanda **senast den 15 april 2008 kl. 16.15.**

Ålands landskapsregering
PB 1060
AX-22111 MARIEHAMN
www.regeringen.ax

1	8	9	7	4	3	2	5	6
7	5	2	9	8	6	1	4	3
3	4	6	1	2	5	7	9	8
4	3	1	8	9	2	6	7	5
2	6	5	4	3	7	8	1	9
8	9	7	5	6	1	3	2	4
6	7	3	2	5	9	4	8	1
9	2	4	3	1	8	5	6	7
5	1	8	6	7	4	9	3	2

7	5	8	9	3	4	6	2	1
9	6	3	1	5	2	7	4	8
2	1	4	7	6	8	3	5	9
1	8	6	4	7	5	9	3	2
4	7	2	3	9	1	8	6	5
3	9	5	2	8	6	1	7	4
8	3	9	5	4	7	2	1	6
5	2	7	6	1	9	4	8	3
6	4	1	8	2	3	5	9	7

8	9	3	6	2	5	7	1	4
6	7	1	4	8	9	5	3	2
5	2	4	1	7	3	6	8	9
9	3	6	8	5	7	4	2	1
7	4	8	2	3	1	9	5	6
2	1	5	9	6	4	3	7	8
3	6	2	5	4	8	1	9	7
4	5	9	7	1	2	8	6	3
1	8	7	3	9	6	2	4	5

► LEDIGA PLATSER

■ DIN ARBETSGIVARE ■

OPTINOVA

■ I FRAMTIDEN ■

OPTINOVA AB är ett världsledande åländskt företag specialiserat på tillverkning av plastkomponenter för medicinska tillämpningar. Vi är idag 140 personer.

Vi söker en:

DRIFTSCHEF

Med ansvar för: Service och underhåll av produktionsmaskiner, fastighet, brandsäkerhet, elsystem, miljö (kemikalier & avfallshantering), renrum och städning.

Du kommer att fungera som arbetsledare åt servicemän, servicetekniker och städpersonal.

Du är tekniskt mångkunnig gärna med ingenjörsbakgrund inom el-, elektronik, eller automationsteknik. El-behörighet är en fördel men inget krav. Tjänsten är ordinarie.

Om Du tycker detta låter intressant vill vi ha Din ansökan med CV **senast den 11 april 2008.**

Tillträde enligt överenskommelse.

För information om tjänsten kontakta Operativ chef Johan Eriksson, telefon 329220

Ansökan sänds till Personalchef Per Lycke, Industrivägen 5, 22410 GODBY, Åland.

Mer information om Optinova hittar du på www.optinova.com

OPTINOVA AB

Industrivägen 5, AX-22410 Godby, Åland
E-post: arbete@optinova.fi hemsida: www.optinova.com

► SÄLJES

LÄGENHETER TILL SALU

I Bostads Ab Ekstocken utbjuds följande nybyggda aktielägenheter i Mariehamn till försäljning

Våning II och III

3-4 r+kök+klädkammare+bastu+stor balk. 88 m²

Pris NU OBS! 195.000 € eller bud

Fastigheten är belägen på västra Yternäsvägen 82, nära skola, affär, bank och läkarstation.

Byggnaden innefattar 11 st lägenheter, är i 3 våningar, har öppet trapphus, **en rymlig hiss** samt källare med teknikrum, cykelrum och ytterligare lägenhetsförråd. Lägenheterna är handikappvänliga, ljusa med öppen planlösning. De uppfyller hög standard med bl.a miljövänlig vattenburen golvvärme (från egen bergvärme/pump), ekparkett, vitlaserade paneltak (med snickarglädje), rejäla siden gröna Kristina kök med varmluftsgugn, diskmaskin, kakel och klinkers i badrum, rejäla soliga balkonger (ca 15-18 m²), antennanslutning via MCA.

Fastighetens utsida är stenputsad. Lägenheterna har mekanisk ventilation samt sprinkler. Bolagsvederlag utgör 1,70 €/m². Lugnt och tryggt boende, oberoende av stigande el och oljepriser.

Lägenheterna är inflyttningsklara.

Köparen står för kostnader om köpebrev samt överlåtelseskatt 1,6%. (Eventuellt byte eller köp av lägenhet, stuga eller stugtomt).

FAB Villa West tel 040 502 6588

TV-programmet

lördag 29 mars

1

9.00 Bolibompa [13455]
9.00 Bolibompa-helg [46504] **9.05** Hotell Kantarell (R) [6255894]
9.35 De bortglömda lek-sa-kerna [1934184] **9.45** Zoé Ké-zako (R) [6075455]
10.00 Karamelli [9252] Även 3/4.
10.30 Sagoträdet (R) [5217165]
10.45 Fiska med Anders (R) [7345320]
11.00 Hjärnkontoret (R) [35766]
11.25–11.50 Hasses brorsas låtsassyrras kompis (R) [4879078]
11.55 Barnmorskorna (R) [2668455]
12.25 Andra Avenyn (R) [297078]
12.55 Andra Avenyn (R) [654349]
13.25 Andra Avenyn (R) [668542]
13.55 Kobra (R) [493875]
14.25–16.00 Handboll: Sve-rige–Kuba [4429504] Direkt.
16.15 Antikrundan (R) [446707]
17.15 Häxdansen (R) [4147558]
18.00 Så ska det låta (R) [35639]
Musikalisk frågelek. Del 5 av 12. Stefans lag: Kalle Moraeus och Bengan Janson. Puttes lag: Sussie Eriksson och Annika Andersson. Även 2/4.
19.00 Bolibompa [8833]
19.00 Bolibompahelg [86368]
19.05 Disneydags [879981]
20.00 Reprisstart: Eva och Adam (R) [523] Svensk familje-serie från 1999. Del 1 av 8. På en fest är det föräldrafritt och man leker ryska posten.
20.30 Rapport [65813]
20.45 Sportnytt [4888542]
21.00 Minnenas television [95097]
En hyllning till Thore Skogman som nyligen gått ur tiden. I programmet från 1982 framförs enbart Thore Skogman-melodier. Även 4/4.
22.00 Winston Churchill [262417] **FILM** Brittiskt-amerikanskt tv-drama från 2002. Det är mit-ten av 1930-talet och Winston Churchill är finansminister. I rollerna: Albert Finney, Vane-ssa Redgrave, Jim Broadbent. Regi: Richard Loncraine.
23.35 The Monkees (R) [838894]
0.25 Rapport [5177214]
0.30 Det är mitt liv! [2802382] **FILM** Danskt drama från 2003. I rollerna: Stephanie Leon, Nickolas Dufour.
1.50–8.00 SVT24 [43441740]

2

9.00 Gomorron Sverige i veckan [989962]
10.30 Go'kväll (R) [6218523]
11.15 Perspektiv (R) [7610523]
11.35–12.20 Grosvold (R) [6676349]
12.25 Sture – liv, låt, lust (R) [7013829]
12.50 Velvet (R) [933368]
13.20 Babel (R) [776610]
13.50 Beckman, Ohlson & Can (R) [764875]
14.20 Kerstin Ekman – drott-ningen av Svartvattnet (R) [9764436]
15.20 Lobbyisterna (R) [4663813]
16.20 En helt vanlig jude [6315900] **FILM** Tyskt tv-drama från 2005. I rollerna: Ben Becker.
17.50 Ensam och avstängd från allt (R) [8284504]
18.50 Helgmålsringning [5438436]
Från Halmstad.
18.55 Sportnytt [5437707]
19.00 Rapport [40078]
19.15 Landet runt [323707]
Veckokronika. Även 30/3, 31/3.
20.00 Trons Europa [6349]
Danskt reportageserie. Del 7 av 8. I Ryssland berättar tre gene-rationer i samma familj om vad kristendomen betyder för dem. Även 30/3.
20.30 London live special med Sugababes [8320]
Möt Heidi, Keisha och Amelle som utgör den engelska grup-pen Sugababes. Även 30/3.
21.00 Livets röda tråd [72900]
Brittiskt drama från 2006. Prä-s-ten Geoffrey vägrar betala en ny skatt och hamnar i fängelse. Där får han dela cell med Reg-gie.
21.55 Radiohjälpen [4212788]
Jeepläkare i Kenya.
22.00 Rapport [87610]
22.05 Zatôichi [2917287] **FILM** Japansk action från 2003. Zatoichi är en blind vandrings-man, som förtjänar sitt uppe-hälle genom spel och massage. I-rollerna: Takeshi Kitano, Ta-danobu Asano, Gadarukanara Taka. Regi: Takeshi Kitano.
0.05 Secret smile [9542450]
1.15 Kalla spår (R) [4652363]
2.00–2.45 Brottskod: Försvun-nen (R) [8333295]

3

7.30 Beauty and the geek [470184]
8.30 Beauty and the geek [474900]
9.30 Simpsons [103875]
10.00 Simpsons [104504]
10.30 Ett geni i familjen [7896875]
10.55 Ett geni i familjen [3927469]
11.25 Scrubs (R) [2217078]
11.55 Scrubs [7536146]
12.25 All of us [224078]
12.55 All of us [698639]
13.25 Memento [7653349]
13.50 Sjukhuset (R) [414320]
14.20 Sjukhuset (R) [2803287]
14.45 Sjukhuset (R) [251813]
15.15 Sjukhuset (R) [9735417]
15.40 Du är vad du äter [6601894]
16.10 Fab 5 [7353261]
17.05 Ian Wright's unfit kids [6492356]
18.05 Du är vad du äter (R) [7502962]
19.00 Grannfejden (R) [754523]
Svensk programserie från 2008. Del 4. En gång i tiden rädde lug-net i den lilla skånska byn Östra Ejaröd utanför Kristianstad.
20.00 Chuck (R) [750707]
Amerikansk komediserie från 2007. Del 1 av 13. Chuck Bartow-ski är en vanlig datanörd tills en fil med regeringshemligheter laddas ner i hans hjärna.
21.00 Chuck [381691]
Amerikansk komediserie från 2007. Del 2 av 13.
22.00 Sing a long [387875]
Svensk underhållning. Claes Malmbergs lag: Tess Merkel, Andreas Lundstedt och Lina Hedlund. Sussie Erikssons lag: Erik Segerstedt, Danny Sau-cedo och Mattias Andréasson.
23.00 Extra extra! [939252]
23.30 Ghost Ship [4662558] **FILM** Amerikansk-australisk skräckthriller från 2002. I rol-lerna: Gabriel Byrne, Julianna Margulies.
1.10 Troop Beverly Hills [60481769] **FILM** Amerikansk komedi från 1989. I-rollerna: Shelley Long, Craig T. Nelson.
4.10–6.05 How Stella got her groove back **FILM** [1590943]
Amerikanskt romantiskt drama från 1998. I rollerna: Angela Bassett, Taye Diggs.

4

6.15 Lättlagat (R) [20156097]
6.50–9.59 Barnpro-gram [23971487]
6.50 Elias – den lilla rädd-ningsbåten (R) [9559829] **7.00** Lazy town (R) [600564] **7.25** Teletubbies (R) [9567417] **7.50** Boblins (R) [3270691] **8.00** Postis Per (R) [488399] **8.15** Dora utforskaren (R) [2741349]
8.40 Mumintrollens även-tyr [2062894] **9.10** Pokémon [9515900] **9.30** Lattjo hela veckan [3825928] **9.40** Mimmi & Moije på turné (R) [2848900]
9.50 Lattjo hela veckan [1025165]
9.59 Nyhetsmorgon lördag [432455707]
12.30 Säsongstart: Äntligen hemma (R) [832900] Svenskt inredningsprogram från 2008. Del 1 av 11.
13.30 Sverige i veckan [587813]
Svenskt nyhetsprogram. Även 30/3.
14.00 CBS 60 minutes [828707]
15.00 Trav: Vinnare: V75 [88722146]
17.50 Knubbigt regn [9860813] **FILM** Amerikansk komedi från 1999. I rollerna: Steve Martin, Eddie Murphy.
19.50 Keno [7939843]
Dagens Kenodragning.
20.00 Nyheterna [112558]
20.25 Vädret [4673207]
20.30 Postkodmiljonären [657207]
21.00 Programstart: Körslaget [537078] Svenskt underhåll-ningsprogram från 2008. Del 1 av 7. Här har Siw Malmkvist, Marko ”Markoolio” Lehtosalo, Brolle Jr, Lotta Engberg, Agnes Carlsson, med flera hand-plockat sin egen amatörkör.
23.00 Nyheterna och vädret [742368]
23.15 Talented mr Ripley [43438829] **FILM** Amerikansk thriller från 1999. I rollerna: Matt Damon, Gwyneth Paltrow.
2.05 A.I. – Artificial intelligence **FILM** [91823856] Amerikansk science fiction från 2001. I rol-lerna: Haley Joel Osment, Fran-ces O'Connor.
5.45–6.50 Alcatraz (R) [1814769]
Amerikansk dokumentär från 2005.

FST5

15.50 Vi på Langedrag
Del 3 av 27. Liv kommer, liv går.
16.15 Samtal med Melita
Mannerheims barnskyddsför-bunds nya generalsekreterare Mirjam Kalland talar om barn i allmänhet och adoptiv- och fosterbarn i synnerhet.
16.45 Obs
17.15 Lokal-tv-fönstret
Inslagen kommer från Eke-näs, Larsmo, Sundom och Malax. Om Åke Wikströms samlargärning, konsten att klippa ett får, några mål-ningar med lokalhistoriskt motiv och en hundvalps för-sta sommar.
17.45 Buu-klubben: Plåstret
Missade du ”Bärtil” den här veckan? ”Plåstret” räddar dej.
18.15 Tv-nytt
18.25 Sportnytt
18.30 Matador
Dansk dramaserie.
19.20 Stockholmspärlor
Jan Bergmans filmserie om Stockholm i början av 1900-talet.
19.30 Ursäktä Birgitta! – Frå-gesport för sexor Del 5 av 13. Tammerfors svenska sam-skola och Tuv skola i Malax tävlar.
20.00 Tv-nytt
20.10 Sportnytt
20.20 Saras kök
20.50 Filmtid
Åsikter om budskapet bakom bilderna.
21.20 8 1/2 **FILM** Italienskt drama från 1963. Regissören och kvin-notjusaren Guido bryter sam-man mitt under planeringen av en mastodontfilm. Han hamnar på ett vilohem där han konfronteras med fruar, älskarinnor, drömmar och neuroser. I rollerna: Marcello Mastroianni, Claudia Car-dinale, Anouk Aimée. Regi: Federico Fellini.
23.30 Harold Lloyd: Svind-lande hög
Harold berusar sig på hem-bränt och följer en sömn-gångarskönhet ut på avsatsen till en skyskrapa.
0.00–0.59 Mestisfinal

ÅLANDSKANALEN

Kl 6.30 och 7.30. Nyheter

Kl 19.05. Bingolotto.

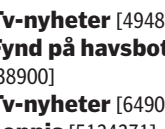

ÅLANDS RADIO 91.3 MHZ
9.00 Kulturen. Repris av tisdagens och onsdagens Kulturen. **9.30** Musik. **10.00** Jakt och fiske. Med Leif Sund-berg. Från onsdag. **11.00** Musik. **12.00** Perspektiv. Åland idag åker runt och besöker de åländska kom-munerna och tar tempen på dem. Vad har egentligen hänt efter kommu-nalvalet 2007? Från tisdag. **13.00** Veckans gäst. Med Tom Wiklund. Från fredag. **14.00** Sportpasset. Magasin med reportage, intervjuer och debatter. Med Hasse Persson. Från måndag. **15.00** Kunskapscupen. Frågesport för elever i klass 6 i de åländska skolorna. Kvartsfinal 2 av 4. Med Owe Sjöblom. **16.00** Jazz med Wallers. Med Ann-Christin och Kurt Waller. Från 22/3. **17.00–19.00** Mu-sik. **5.30– 9.00** Musik.

Se det med egna ögon!

www.24.ax

8.00 Tv-nyheter [49487]
8.05 Fynd på havsbotten [8238900]
9.00 Tv-nyheter [64900]
9.05 Loppis [5134271]
10.00 Tv-nyheter [54523]
10.05 Lördagssällskap [1572829]
10.45 Mebana [7347788] **FILM** Svensk kortfilm. I rol-lerna: Gustaf Hammarsten.
11.00 Tv-nyheter [17078]
11.05 Oj vilken dag! [6545320]
11.45 Gemensamt Ansvar 2008 [8792349]
12.00 Basaren: Sorg och glädje [4184]
12.30 Än flödar vinet (R) [7875]
13.00 Tv-nyheter [72436]
13.05 Nyheter på teckenspråk [2353165]
13.10 Hörd i sak: Pekka Ven-namo [7422639]
14.00 Berättelser från en plats: Suomen Joutsen [14349]
14.10 När Tuisku kommer [935287]
14.40 Familjen Serrano (R) [6155558]
16.00 Sjukhuset i Holby City [33271]

17.00 Tv-nyheter [54399]
17.10 Droppen [6177610]
17.15 Hemgatan [4069726]
18.00 Tv-nyheter och väder [20875]
18.10 Sportrutan [2728788]
18.15 Gammal kärlek rostar inte [48748]
18.45 Den vida naturen: Otämjda Asien [5177146]
19.35 Morden i Midsomer [7707900]
20.30 Tv-nyheter och väder [50981]
20.45 Lotto [2968894]
20.50 Sportrutan [265639]
21.15 Presidentens kansli [3553962]
21.30 Nyhetsläckan [542]
22.00 Känslig hud [455]
22.30 Stjärnhistorier [24639]
22.55 Kallt mord [4485900]
En mördare från 1960-talet är ännu i form, och Boyds krimi-nalfall överskrider lands-gränserna.
23.45 Euronews [9353981]
23.55 Uutisikkuna [40405875]
5.00–8.00 Uutisikkuna [32876301]

6.00 Sanapeli [25726]
7.00 Tellus-frågesport [9064900]
7.45 Lilla tvåan [6243894]
7.46 Poko [104773610]
8.10 Nöjesnappen [4764962]
8.33 Mina vänner Tiger och Nalle Puh [300008417]
9.00 Galaxen [33542]
9.01 Vilda människor och djur: Elizas tempel [100009146]
9.30 Operation Orkan [9285436]
Svidande sanning.
9.45 Åk snowboard! [5773368]
360 grader.
10.00 Så går det till på Salt-kråkan [3962] Del 5 av 12.
20.50 Sportrutan [265639]
21.15 Presidentens kansli [3553962]
21.30 Nyhetsläckan [542]
22.00 Känslig hud [455]
22.30 Stjärnhistorier [24639]
22.55 Kallt mord [4485900]
En mördare från 1960-talet är ännu i form, och Boyds krimi-nalfall överskrider lands-gränserna.
23.45 Euronews [9353981]
23.55 Uutisikkuna [40405875]
5.00–8.00 Uutisikkuna [32876301]

Magnus Ek-löv.
19.00 Tv-ny-heter [38287]
19.10 Backhoppning [1127271]
20.00 På riskgränsen: Dykre-kord [91726] Dokumentären följer med fridykaren Se-bastien Murat då han försöker slå ett djupdykningsrekord.
20.25 Respasset: Stenbock-ens vändkrets [998455]
20.50 Ett fall för två [8587320]
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [7488320]
22.05 Deer Hunter [20389707] **FILM** Amerikanskt drama från 1978, som prisbelönats med fem Oscar om arbetar-kompisar, som tar värvning i armén och deltar i Vietnam-kriget. I-rollerna: Robert De Niro, Meryl Streep, Christop-her Walken. Regi: Michael Cimino.
1.05 Musik-tv [1505943]
1.35 Sanapeli [4447566]
2.00 OK – oikea kysymys tv-peli [31126092]
5.00–6.00 Frågespel [2016634]

6.00 Den rätta [3226879]
7.45 Pokémon [7504523]
Ash och hans kompaner fort-sätter jakten på pokémonmäs-terskapet. Med finskt tal.
8.10 Disneys Tarzan [7595875]
8.35 Eläköön Pinata [7431726]
8.50 Motorcykelmössen [1402542]
9.15 Monsterallergi [2520146]
9.45 Djurparken [2885097]
Pete Seppälä träffar åtta lur-viga vänner.
10.05 Kids top 20 [4628542]
10.30 Vad ska vi äta idag? [5255766]
10.35 Snowboarding: Front-side 3 [5570610]
11.05–11.35 Köpkanalen [2155504]
13.15 Golfia: PGA Tour [783962]
13.45 Tilt.tv [706813]
Ett program om dator- och konsolspel. Programledare är Kristiina Wheeler.
14.15 Dolda liv [169368]
14.45 Dolda liv [524271]
15.15 Rally-VM [4996610]
15.45 Vägen till El Dorado [6584875]
17.30 Simpsons [204078]
18.00 MTV-Viihteen makeim-

mat palat: ÄWPK [552252]
19.00 Sjuans nyheter [765184]
19.10 Resultatrutan [9787165]
19.15 Tupla tai kuitti [903349]
20.00 Puls [158766]
Ett femstjärnigt underhållningsprogram.
21.00 Överlevarna [660610]
22.00 Tians nyheter [118252]
22.10 Resultatrutan [8883900]
22.20 Lotto, Joker och Keno [9757165]
22.25 Abyss – syvyys [74774875] **FILM** Amerikanskt actionä-ventyr från 1989. Långt under havsytan ligger en oljeborr-station. Den används i sö-kandet efter en sjunken ubåt. Under arbetet inträffar en olycka. I-rollerna: Ed Harris, Mary Elisabeth Mastrantonio, Michael Biehn. Regi: James Cameron.
1.05 Rätten är blind [8741011]
Amerikansk thrillerserie om en blind polis i New York.
2.05 Vinstpotten late night [79962045]
5.05–6.00 Den rätta [4331818]

Nyankortsvinnare:
Eivor Rådland Mariehamn
Vinner en Casinoolott. Vinsten skickas på posten.

debatt

Fan jag vill ha nån att nysa med!
ALLERGIKERN

Tuominen förespråkar våld

■Jag höll på att sätta kaffet i halsen när jag läste **Harriet Tuominens** ledare om spelmonopolet i fredagens tidning (Nya Åland 28.3). Tuominen skriver: ”så länge det är [spel]monopolet som råder så vet vi att pengarna går till bra ändamål; kultur, idrott, kk-hus med mera. Om privata bolag kommer in på scenen så går vinsten i privata fickor, med undantag för de pengar som bolagen måste betala för sin spellicens, i avgift för att motverka spelberoende och i skatt.”

Jag tror knappt mina ögon. Pengar som staten tillskansar sig går enligt Tuominen till bra ändamål, medan pengar som du och jag får behålla inte gör det? Staten vet alltså bättre än dig vad dina pengar bör spenderas på? Inget kunde förstås vara mer fel. Pengar som hamnar i privata fickor går alltid till bra ändamål, eftersom vi själva kan välja att spendera dem på precis det vi vill. Pengar som staten tillskansar sig spenderas på fallfärdiga biografier,

Eckeröhallar och bumpers på Ålandsvägen som får rivas upp så fort de byggs.

Det statliga spelmålet, liksom alla andra monopol, bygger på att Harriet Tuominen och hennes gelikar är beredda att använda statsapparaten för att initiera våld mot andra personer. Tycker du inte att det är våld och hot om våld hon förespråkar? Vad tror du händer om jag öppnar ett casino på Åland? Myndigheterna kommer att kräva att

jag stänger det. Om jag vägrar, kommer för eller senare polisen att sparka in dörren och med våld stänga mitt casino. Trots att jag aldrig har skadat någon.

Att vara klassisk liberal är mycket enkelt: man behöver bara svära att aldrig initiera våld mot någon; att avsäga sig all form av aggression. Det är inte en extrem åsikt. Det är Harriets åsikt, att hon och andra har rätt att bruka våld mot andra, som aldrig har

gjort henne något illa, som är extrem. Att veta om man är klassisk liberal är busenkelt. Allt du behöver göra är att svara på följande fråga: ”bör produkter och tjänster tillhandahållas genom våld eller hot om våld?” Om du svarar nej på denna fråga är du, liksom mig, klassisk liberal.

Fredrik Gustafsson

Det var väldigt trevligt att du överlevde!

Harriet Tuominen

Varför så bråttom med vildsvinen?

■Gick allt rätt till med vildsvinen i Saltvik? Varför var det så himla bråttom att ta dem av daga? Och varför grävdes de ner? Jag är full av frågor och kan inte tycka att det hela har gått rätt till.

Det påstås att svinen var så magra och i dåligt skick. Men det stämmer ju inte. Harminister **Katrin Sjögren** sett dem? Det har jag och de var runda om magen som vilken gris som helst. Och tillgivna. De nafsade efter folk och ”pussades” om man tillät det.

Fanns det faktiskt inga andra möjligheter än att avliva dem? Kunde de inte ha tagits om hand av **Granberg** i hägnet i Eckerö? Men man visste kanske vem som har tagit hit dem och ville ha det hela nedtystat.

Det påstås också att svinen sköts med pistol. Är det tilllåtet enligt jaktlagen? Den frågan vill jag gärna ha svar på.

Och varför så bråttom med att gräva ner två av kropparna? Om man hade gett folk en möjlighet så hade intresserade garanterat hört av sig för att köpa köttet.

Det här har myndigheterna skött väldigt konstigt!

Tage

Replik om motorbåtar och miljö

■I en insändare den 18/3 svarar ”Många (anonyma) åländska motorbåtsentusiaster” på min artikel den 15/3 angående snabba motorbåtars miljöpåverkan.

Skribenterna har rätt, det finns ett fel i min artikel. En uppmärksam messor märkte att jag skrivit att 20-knops båten på 40 timmar drar 1.600 liter. Slarv från min sida, det skall naturligtvis vara 40-knops båten som drar så mycket.

För övrigt är det ganska intressant för en gammal skeppsbyggare och båtkonstruktör att bli undervisad om skillnaderna mellan deplacementsbåtar, halvplanande och planande båtar.

Vad motorbåtsentusiasterna missat är, att jag skrev att den tänkta båten anpassas optimalt till respektive fart. Alltså deplacementsbåt i de lägsta farterna, halvplanande i mellanfarterna och planande med anpassat tyngd-

punktsläge och bottenform för de höga farterna. Alltså inte en och samma båt för alla farter.

Motorbåtsentusiasterna gör en helt riktig beskrivning av hur en enskild planande båt beter sig vid fartökning.

Innan båten kommit upp i planing finns en så kallad planingströskel. När båten kommit över den minskar effektivitetsbehovet en del men ökar när man fortsätter öka farten. Därmed ökar också bränsleförbrukningen och utsläppen.

Olika båtar har olika markant planingströskel. Det finns också båtar med en mycket jämn motståndskurva utan tydlig planingsströskel trots att de vid full fart är helt planande. Jag körde själv i många år en sådan båt. I diagrammet som presenterades framgår tydligt att den testade båten har en mycket markant planingströskel som alltså inte

behöver finnas på en annan liknande båt. Dessutom kan man se de olika motorens egenskaper. Varje motor har ett varvtalsområde med högsta vridmoment och det sammanfaller med lägsta specifika bränsleförbrukningen. Detta är olika för olika motorer, vilket till stor del förklarar den stora skillnaden mellan kurvorna.

I min insändare visar jag på att en fartökning generellt medför ökad bränsleförbrukning per sjömil eller per km, hur man vill. Jag visar också på att en snabb motorbåt, även om den är ganska liten, är betydligt sämre för miljön än en bensinslukande bil. Till det kommer kväveoxidutsläppen, då båtmotorn saknar katalysator.

För att få högre fart också på en planande båt krävs att motorstyrkan ökas proportionellt mer än fartökningen, vilket ger ökande utsläpp.

Moderna båtar har blivit tyngre och fått djupare V-form i botten för bättre sjöegenskaper. Båda dessa faktorer bidrar till högre effektivitet.

Insändarskribenternas råd för att köra så miljövänligt som möjligt med befintliga båtar instämmer jag helt med. Jag håller också med om att det kan vara fördelaktigt att köra på etanol i de fall motorn är anpassad för det. Däremot är påståendena om etanolens förträfflighet mycket överdrivna.

Den mesta etanolen i Europa kommer från Brasilien och tas från sockerrör. Det behövs motsvarande ca 1-3 liter för att framställa 10 liter etanol vilket är det bästa värdet. För svensktillverkad etanol (i det närmaste nedlagd) krävs ca 6 liter för att framställa 10 liter. Också i övrigt är etanolen ifrågasatt som miljövänligt drivmedel.

En punkt, som inte nämnts tidigare är att olycksriskerna ökar med ökad hastighet.

Det är långt ifrån alla båtförare som har de kunskaper, den sjövana och det omdöme som krävs för att köra i höga farter. Det har jag själv upplevt mycket påtagligt då jag under Järsöbron blev upphunnen av en båt i 40-knops klassen samtidigt som jag hade ett möte. Den upphinnande körde om mindre än två meter ifrån mig så att hans svall slog in i min Buster och min passagerare fick slänga sig ner på durken för att inte kastas överbord. Antalet olyckor har ökat så markant i Sverige att man där nu planerar krav på speciellt högfartscertifikat för att få köra snabba båtar.

Jan Grönstrand

Civ. ing. skeppsbyggnad

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ Du i röda skåpbilen, var du full eller annars påverkad? Först hänger du nästan på min kofångare hela Västernäsvägen, sedan när jag blinkar för att svänga in på Torgatan kör du om och på fel sida om trafikdelaren vid övergången på Ålandsvägen. Så lämplig som förare var du inte. **Föraren av Citroengen**

■ Någon på Åland som gillar rave? **0457**

■ I norge klubbar man fortfarande sälkutar. Sen är dom inte med i EU heller! Dags att ta lagen i egna händer. **0457**

■ Att vid rattfylla ta bilen är bra tycker jag, men det ska inte daltas sen heller. "Han behöver bilen till jobbet för det går ingen buss eller "jag hinner inte med barnet till dagis" och liknande dumma ursäkter. Tänk före ni kör, skyll inte på att du behöver bilen det gör vi nästan alla. **Mia.p**

■ Jag vet att pommern är Mariehamns stolthet men är det värt att låta henne rosta sönder trots det? Och vad har stan tänkt göra för att bevara pommern? **0457**

■ Tack för komplimangen om mina vackra ögon :) Men singel är jag inte. **Marie**

■ Stackars er som bor i Dälden i Haraldsby, svinkalla lägenheter och fasaden och alla uteplatser är förfallna. Ser ut som värsta Karelen, skärp er Saltviks kommun. Snygga upp stället så att saltvik inte behöver visa en kopia av sin värsta sida. **0457**

■ Borde inte den som fångade och stängde in fria vildsvin och sedan sköt dem beläggas med jaktförbud och böter? Ta bössan med. Eller betyder de att man kan fånga lo och sjöfågel och sen släppa dom i en inhägnad ringa K.Sjögren och sen skjuta dom? Märkligt hur det kan funka ibland... **p.g**

■ Fan jag vill ha nån att nysa med! **Allergikern**

■ Får stadsbussen köra mot rött ljus nu också? 16.55 körde åld mot rött på nygatan/ålandsvägen på torsdagen. **0457**

■ När jag sist låg på Ålands centralsjukhus fick vi en jättegod gröt som heter Palaja. Är det någon som har recept på den goda gröten? **Britt-Marie Pettersson**

■ Avlivade. Ska inte upphittade tama svin förvaras som hittegods en bestämd tid? Politiker har mer och mer börjat sätta sig över lagar och förordningar. **Politikerföraktare**

■ Flyttrumban med våra kommundirektörer fortgår! Jag har svårt att hänga med men nu fick väl Geta den tredje dirren på ett år! Finström har också någon "ny" på gång! Ekonomin blöder konstant och all aktivitet inom kommunerna går åt till att byta direktörer med varandra! **För många kommuner**

■ Jubel i sålådan! På fröpäsen varnas för att groddningen för "Echinops" kan ta 1-2 månader, och så sticker de små plantorna upp redan efter två dagar i jorden! **Glada gröna fingrar**

■ Va håller dom på med för kallande? Kan ingen stiga upp i talarstolen och säga att det är många av oss som tycker att promillehalten är på tok för låg? Kan man skriva på någon lista? **x**

■ Skulle gärna vela träffa lite nytt folk, finns det något sätt jag kan få tag i er då? :) **singeltjej 16**

■ Senast jag kollade låg väl 50

Engångserbjudande

Använd kupongen du fick hem med Nyankortet!

Boka en resa så får du en **förmånskupong** (värde 10€) att använda i taxifreen på m/s Eckerö

Erbjudandet gäller tom 31.1.2009

Nyankort - sätter guldkant

■ Nästan alla klarar motgång, men vill du pröva en människas karaktär skall du ge honom makt, "Abraham Lincoln". **050**

cent UNDER emo kidsen i näringskedjan? **Lättöl**

■ Den blonda tjejen som satt i gången till garaget på nikolaj heter Linn Öfverström och går i öhs. Vem är det som undrar? **Hennes kompis som satt brevid**

■ Dagens ros åt garaget för god mat och bra service. Men kocken får gärna sova på nätterna så han ser lite piggare ut när han jobbar. **Fish**

■ Liknande laptop som kostar 1700 på enter får man för 899 på hobby hall. Fraktkostnader? **Ha ha**

■ Svar till 50 cent 4-life. Alla som tycker om tokio hotel är inte "emo". Man kan väl inte ens vara emo, det är väl bara en musikstil? Skärp er, man får väl tycka om vad man vill!? **Två små barn med stora hjärnor**

■ Äntligen kommer misebilen och tömmer vår överfulla "returburkstunna"! Nu kan man dricka igen några veckor med tomt samvete! **0457**

■ Enligt Gun-Mari Lindholm behövs det frästa räfflor på våra riksvägar! Duger det inte med gropar och sprickor manne? **En som kör slalom mellan kratrarna!**

■ Hej singeltjej 16. Saknar någon att vara med jag med. Hör med nyan så får du tag på mig. **Singelkille 17**

Tack **Peppe Lindbäck** för den fina predikan 26.3 på Östersjöns dag. Det hjälper inte längre att försöka rädda havet med ljuva ord!

Liksom prästerna, måste vi ta med hotet (när det gäller vuxna människor)

Monika Jansson

NYANS ROS

... till chauffören **Robert Holmborg**, Posten Åland. Utan din hjälp i torsdags hade vi inte hunnit få våra dräkter till helgens fotbollsturnering! IFFK P-96 och Monica

... till den undersköna och mycket vänliga **Anette Larsson** för att hon ställer upp på sin fritid och hjälper människor i nöd. Kaj Lybeck

... till ledaren för mediskursen "mat för vanliga män". Jag hade jättekul första kvällen. **Deltagare**

Messa Nyan!

0457-323 4444

”Byråkratin är inte demokratisk i sig, inte heller är demokratin i sig byråkratisk, men båda fungerar bättre då de försonas med varann.
JARED SONNICKSEN, STATSSETARE, I TIDSKRIFTEN IKAROS

ledare

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

Bakom ridån Ulf Weman

Grattis torskfria Arken!

Ibland blir man positivt överraskad. Som när nöjesetablissemangent Arkipelags vd **Ann-Louise Djupsund** lyhörd för opinionen och miljömedveten plockar bort torskrätterna från restaurangens meny. Grattis till ett utmärkt om-döme! Och grattis till Nyan som införde Messa Nyan, denna genomdemokratiska ventil för gräsrotterna.

Det var inte längesedan jag såg ett tv-program om det utbredda tjuvfisket, också i nordiska vatten, och den totala kollapsen av vissa torskstammar. Snart är det bara odlad fisk vi kan äta, men den är ju inte heller så lätt att framställa miljövänligt och på ett ekologiskt riktigt sätt.
Det är heller inte så längesedan som jag såg ”Uppdrag granskning” om det röda köttet. Värre miljöförstörare än bilarna. Nu äter vi inte mycket rött kött i vår familj, men vi kör desto mera bil.

”Människan är inte skapt till korvätare”, ytt-rade min svärfar en gång. Den gamle odalman-nen älskade grönsaker och rotfrukter. Kanske det är bäst att bli de gräsätare vi människor egentligen borde vara. Men nog skulle jag sakna fisken, och kycklingen, det vita köttet.
Om en genomsnittsfamilj skulle lämna det röda köttet och istället gå över till vitt kött, skulle familjen, enligt tv-programmet, minska sitt koldi-oxidutsläpp mer än om familjen skulle köpa en miljöbil.

Apropå Arken, så har jag drömt om Östra hamnen-området nästan varje morgonnatt denna vecka. Det är skitmystiskt.
Torsdag morgon hade vattnet i Slemmern stigit så mycket att det tillsammans med ett ihärdigt regnande började fylla bottenvåningen i det före detta landskaphotellet. Jag såg hur det forlade in i korridoren och tänkte att det var dumt att bygga hotellet på en så låglänt plats vid sjön, med bara lera under.
Och nu bygger man KK-huset vid sidan om!

En morgonnatt drömde jag att Lilla holmen var bortgrävd. Jag skulle visa en grupp turister var det fanns en badstrand, men när vi kom ner till Östra hamnen var stadsholmen puts väck!
Badstrand, byggnader, träd, berg, allt var borta. Istället fanns början till en rak strandsko-ning, en kaj in mot Katthavet.
Jag grät. Jag vill tillbaka till april 1966! Ro-pade jag.
Det var två månader innan familjen flyttade till Alingsås. Den sista våren som barn i barndoms-staden. Då var Östra hamnen något helt annat än i dag. Jag ville ha tillbaka idyllen, se den än en gång, nu när Lilla holmen var bortgrävd.

Har jag blivit tokig? Eller är jag kanske sanndrömmare. Det börjar med att öppna Parkgatan för genomfartstrafik och slutar med....
I går morse var det i drömmen marknads-plats på Österleden (Östra utfarten) vid Ar-ken. Kanske det var Paf Open. Men jag hade inga pengar. Jag hade glömt plånboken på botten av Slemmern som jag just hade be-sök. Där på sjöbotten fanns en okänd värld med människor som levde i luftbubblor.
Kanske jag är tokig ändå.

Titta på bilderna. Var tror ni de är tagna?
Geta eller Saltvik kunde ligga nära till hands. Cen-trala Mariehamn är det antagligen inte så många som gissar på. Rätt gissning är Östernäs, det blivande nya bostadsområdet i Östernäs.

S torskog, lingonskog, blåbärsskog, kärr med udda växtlighet, det är vad som finns strax norr om den befintliga bebyggelsen i Östernäs, på övre (västra) sidan av vägen. Så väldigt nära där många färdas, om inte dagligen så åtminstone då och då. Men hur många icke-hundägare i södra Mariehamn har satt sin fot där?
Nu blir det ändring. Området planeras för ett 30-tal egnahemstomter, något som Nya Åland berättade om för ett år sedan. Käppar har nyligen satts upp för att mar-kera vägar i området och sedan skall det dras kommunalteknik.
Samtidigt har ett annat område på Västernässidan avverkats för tät småhus-bebyggelse. För om det är något staden lider brist på så är det attraktiva bostads-tomter.
Vad staden också lider brist på är natu-r-liga grönområden. Skogen mellan Öster-näs och Västernäs naggas i kanten allt-mer, från bägge hållen. Till slut återstår antagligen bara en stig från söder till norr eller tvärtom, beroende på varifrån man ser på saken.
Men vad är en stad till för? Är mening-en med en stad att många skall kunna bo på en liten yta eller är det att man skall ha naturen runt hörnet? Eller kan man i Mariehamns fall tänka sig litet både och?
Några har tagit kontakt med tidningen

om byggplanerna i Östernäs. Än så länge kan man inte tala om någon folkrörelse, men visst tycker folk det är synd att den vilda natur, som finns precis intill, måste komma bort. Även om alla inte plockar 60 liter blåbär i skogen, som en av Nya Ålands läsare, så är det skillnad på att röra sig fritt i skogen och att följa gångsti-gar i mer parkliknande natur.
Men, säger någon, den som vill ha fri natur kan åka utanför stadsgränsen. Det finns hur mycket som helst, Åland är inte precis tätbefolkat.
Så är det. Om man har bil, om man vet var skogsvägarna går och vägar köra in på dem. Det finns gott om både bär och svamp för den som vet var hon letar.
För andra, som kanske inte är så rörliga, blir det svårare. Men där får nyttan gå före nöjet.
Området i Östernäs är i den nya ge-neralplanen planerat för bosättning. Generalplanen är godkänd. Beslutet att sätta igång med arbetena har fattats. Någon återvändo finns inte, må så vara att arbetena hittills inskränker sig till att någon har satt upp käppar i skogen för att markera de framtida vägarna/gatorna.
Bostäderna behövs i den mån staden vill ha nya skattebetalare. Annars bygger de i Jomala. Man kan tycka att sådant inte kan spela någon roll på lilla Åland, men för politikerna är det här en viktig fråga. Ju

fler och goda skattebetalare, desto bättre kommunal service.
Men även om man förstår varför vissa beslut fattas så kan man också förstå det sorgearbete som besluten kan medföra för andra. Närmiljön är viktig. Man kanske inte har en lyxig tomt runt huset, men man har allemansrätten runt hörnet. Och så är den plötsligt till salu.
Kan man gardera sig mot sådant? Nej. Det finns visserligen ett principbeslut att par-kerna inte får naggas i kanten av bebyggelse eller gator, men grönområden och parker är inte samma sak.
Det man kan är försöka påverka innan besluten fattas – det gäller alla kommunala beslut – men det förutsätter att man vet vad som är på gång.
Och så får man hoppas att ökad bosättning i Östernäs inte skall öka trycket på att öppna Parkgatan för genomfart. Det argumentet lär inte ligga långt borta.

Harriet Tuominen

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

o

Nya Åland

☆☆☆☆

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2007:
7.285 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag

ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15

KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax

Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449

DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.

REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
tfn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Ulf Weman
tfn (018) 528 442
sport@nyan.ax

Arkiv: Marita Smeds
tfn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax

Familjeredaktör:
Kiki Alberius-Forsman
tfn (018) 528 451

Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportredaktör: Malin Tillström
tfn (018) 528 478
sport@nyan.ax

ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax

ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax

Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print Ab,
Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER
1.1.2008

Fortlöpande helår.....	179 €
halvår.....	95 €
kvartal	49 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER

Publiceringsdag	Eller text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färg annonser
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12

Target: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäteriverket. © lantmäteriverket, tillstånd nr 364.

M:HAMN 02.45 L 2) → 07.00/08.00 2) → 13.35 13.45 → 19.15/20.15 → 00.45 L	ÅBO M:HAMN 13.35 → 00.45 L
M:HAMN 23.55 → 09.55/17.00 → 04.15	H:FORS M:HAMN 04.15

Passagerare med el. utan fordon skall vara på plats i check-in sen. 30 min före avg. varefter incheck/bilj.förköp ej kan garanteras

M:HAMN 04.25 → 09.30/17.00 → 23.45 13.45 2) → 18.15/19.15 1) → 02.40 L 00.50 L → 06.10/07.10 → 13.35	STOCKHOLM M:HAMN 23.45 → 02.40 L 13.35
---	---

1) Charter 27.3 och 29.3
2) Charter 28.3 och 30.3. Ring oss för mera info!

TALLINK
Sthlm - Mariehamn - Tallinn
18.00 - 00.50 → 01.00 - 10.00 10.00 - 05.00 ← 04.50 - 18.00
Torggatan 14 • www.tallinksilja.fi • tel 16 711 el. 06001 74552 (1,64 €/besvarat samtal + alltid Ina/msa). Check-in senast 30 min. före avgång

ÅLANDSTRAFIKEN 23.3–15.6.2008

MAR	KAP	MAR	KAP	MAR	KAP
08.00	09.30	07.00	08.30	13.00	14.30
16.00	17.30	13.00	14.30	19.00	20.15
15.30	12.00	19.00	20.15	18.30	15.00
22.30	19.00	12.30	09.00	00.05	20.30
		18.30	15.00		
		00.05	20.30		

Buss Stö-Kap avgrän Cityterminalen 1h 40 min före fartygets avg. Buss Norrtälje-Kapellskär ca 45 min före fartygets avg. Även buss Kap-Stö (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ank. Bussen går via Norrtälje.

ÅLAND	STOCKHOLM	ÅLAND	ÅBO	H:FORS
01.10 L 1) → 06.30		03.30 L 2) → 07.35		
04.35 M → 09.40		14.25 M 1) → 19.50		
10.15 M 3) → 15.30		23.45 M → 10.00		
14.25 M 2) → 18.55		14.10 M → 08.45 2)		
14.10 M → 07.45 1)		01.00 L → 21.00 1)		
23.35 M → 16.45		04.25 M → 17.30		
07.45 M → 18.00				
03.20 L → 20.10 2)				

1) Isabella ur trafik 13.4 kl 19.40 i Åbo. Åter i trafik 17.4 kl 21.00 i Åbo.
2) Amorella ur trafik 15.4 kl 07.45 i Åbo. Åter i trafik 18.4 kl 08.45 i Åbo.
3) Reservation för charteravgång. Kontakta vår resebutik för info.

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före ord. avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min. (i M:hamn 20 min. vid avg. kl 08.00) före ord. avg. **BUSS:** transfer med Sundqvists, Mariehamn (Storagatan 2)–Långnäs 1h före avg. Även Långnäs–Mariehamn alla avg 12 EUR/person.

VIKING LINE Storagatan 2, tel 260 11, bokn. 262 11 www.vikingline.ax

LEDIGT ANNONSUTRYMME

Kontakta annonsavdelningen, tel 23 444, eller e-post: annons@nyan.ax

Nya Åland
☆☆☆

LÖRDAG 29 MARS 2008

dagens ålänning

”Jag vill jobba på Nya Åland när jag blir stor”.

Dagens tre ålänningar Jessica Holmberg, Angelina Bergendal och Jenny Holmberg skuttar runt i Brändöhallen och busar med varandra innan de tröttnar på leken och slår sig ner på gymnastikmattan för en pratstund. Största samtalsämnet för dagen är skolan och de är rörande överens om favoritämnet.

– Bild är roligast, då kan man rita djur och människor, säger Angelina.

– Mm, instämmer de andra.

– Fast eftis är jättekul också, inflikar Jessica.

Vad är roligast på eftis?

– Jo man får gå ut när man vill och sen kan man studa på grodor också, svarar hon medan de andra tjejnerna fnissande förklarar att grodorna i fråga är stora gröna plyschkuddar.

Jessica fyller snart åtta år och även om hon själv har förhoppningarna satta till en ny Bratz-docka är Angelina och Jenny

Busfrön. Jessica Holmberg, Angelina Bergendal och Jenny Holmberg berättar att veckans roligaste händelse var när skolfrokn lämnat sin mobiltelefon på under en gästföreläsning. Minnet av hennes ringsignal, som består av en skratande bebis, lockar fram en hel del fniss även i efterhand.

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Varför är det roligt?

– För då kan man bara ta det lugnt och tycka om varandra.

Tjejnerna är åter eniga och Jessica förtydligar att föräldrarna är favoriterna på hennes himmel.

– Mamma och pappa är så snälla.

– Ja, de är alltid snälla mot oss, bekräftar storasyster Jenny leende.

Angående karriärplanerna finns det en hel del yrken på drömlistan, men efter prat om kockeri och konstnärskap är Angelina bestämd angående sitt val.

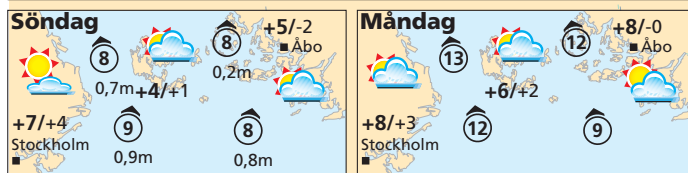
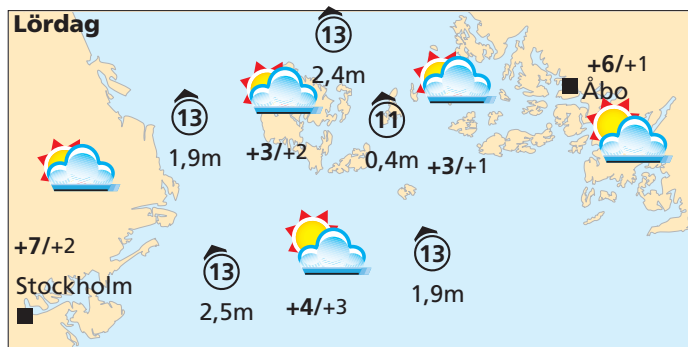
– Jag vill jobba på Nya Åland när jag blir stor. Skriva och sådant.

Innan det är dags för mer bus ska hälsningen klaras av och det blir ingen svår frågeställning. Alla vill hälsa till familjen.

– Särskilt mamma, pappa, storasyster och storebror avrundar Jenny samtalet.

SARA BRU

vädret

I går kl 14

	temp.	moln.
Jomala	+5	☁
Åbo	+4	☁
Helsingfors	+5	☁
Stockholm	+5	☁

	temp.	vind	m/s
Nyhamn	+3	SSV	8
Märket	+4	S	7
Kumlinge	+4	SV	7

Vattenståndet i går kl 14

	Föglö +11 cm	Åbo +14 cm
--	--------------	------------

Solen i dag

	Upp	Ner
Mariehamn	6:14	19:17
Helsingfors	5:54	18:57
Stockholm	5:23	18:24

METEOROLOGISKA INSTITUTET

Max/min temp. 21.3 - 28.3. klo 8

	max.	datum	min.	datum
Jomala	+2,1	27.3.	-11,1	24.3.
Åbo	+2,3	25.3.	-12,8	22.3.
H:fors	+2,6	27.3.	-7,3	24.3.

För ett år sedan

	temp.	moln.
Jomala	-	☁
Åbo	13	☁
Helsingfors	10	☁

Utomlands i går

	Köpenhamn	Paris	+9
Oslo	+3	Wien	11
Bryssel	+9	Madrid	19
Berlin	11	Rom	17
Moskva	+6	Aten	13
London	+9	Las Palmas	20

Vädertjänsten Tel.0600 10600 3,95 /min +Isa

dagens rätt

Fisk med kräfftröra

600 g fiskfilé med fast kött
1 msk olja
1 tsk salt, 1 krm peppar
Kräfftröra
1 burk kräftstjärter i lake (260 g)
2 dl lätt crème fraiche
1 tsk senap
1 msk hackad gräslök
1 msk hackad dill
1 krm salt
1 krm peppar
4 ägg, potatis

Låt kräftstjärterna rinna av. Skär dem i bitar. Rör ihop crème fraiche, senap, gräslök, dill, kryddor. Blanda i kräftstjärterna. Hårdkoka äggen, skala och dela dem i halvor. Salta och peppra fisken, vänd den i vetemjöl och skaka av. Grilla 3-4 min på varje sida. Servera med kokt potatis, kräfftröra och ägghalvor.

TIPSA 0457 313 4444

MESSA 0457 323 4444

RING 018 23444

Kom ihåg

Socialmissionens
fadder-
verksamhet på Åland

konto:
660100-1047893

www.renasmorjan.com

Jag säljer även biologisk hudvård och makeup.

Miina Fagerlund
Tel 0457 3425119

MÅLERI PEKKA NIEMI

- ❖ Renovering
- ❖ Målning, både inom- och utomhus
- ❖ Tapetsering
- ❖ Skyltfluthyrning

Tel 21 013,
biftel 0457 526 7282
Kalmarnäs

VÄLKOMMEN
idag lördag på provkörning
av vår nya 4-hjulsdrivna
boxerdiesel Legacy 2,0 STW

0,56 l/mil blandad körning, 148 g/km, koldioxidutsläpp, 150 hk och 350 Nm vid 1.800 v/m, symetrisk 4-hjuls-drivning Europas mest nöjda bilägare.

Legacy 2,0 D STW

33.900,-

Sedan 2,0 31.900,- Outback 2,0 35.400,-

Subarus nya Boxerdiesel - Robust, kompakt och snäll!

Vikingagränd 1 A 22100 Mariehamn
Tfn 14750 GSM 0400 595 732

Fre 10-17 Lör 10-15

VÄRME, VATTEN &
ENTREPRENAD-
BORRNING

TBL
Brunnsborrning Ab

Vesterkalmare, Åland
Tony Lundberg
tfn. +358 40 7482063

e-post: tblbrunnsborrning@aland.net

Kalles
Skogs- och
Trädgårdsskötsel

- UTFÖR:
- Skogsarbete
 - Trädgårdsarbete
 - Risledning
 - Rövning m.m.

Innehavare:
KALLE NORDSTRÖM
Tel 040 965 1716

Är din begagnade
båt till salu?

Kom och sälj den på
båt-torget 26-27 april
på

Vårmässa
EckeröHallen

Ring 38 021 eller e:posta
info@eckeromassa.fi
så får du mer info